

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10.—
 Pol leta . . . " 5.—
 Četrto leta . . . " 2.50
 Mesečno . . . " 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 ::: popust. :::
 „Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Nadvojoda Friderik — feldmaršal.

Na Rusko-Poljskem neprenehoma boji. — V zahodni Galiciji smo ujeli nad 10.000 Rusov. — V Karpatih se umikajo Rusi na gališko stran. — V Srbiji prodirajo naše čete južno od Belgrada proti Rudnik gorovju. — Pri Gornjem Milanovcu smo se izognili močnejšim srbskim četam. — Tri nemške križarke uničene. — Turki obkolili mesto Batum ob Črnem morju.

Avstrijsko stališče.

Zivimo v zgodovinskih dneh. S krvjo in železom črta in kleše usoda državam po Evropi, Aziji in Afriki novo bodočnost. Nekateri bodo izginili, druge se povečale, nekateri se zmanjšale, nove bodo nastale. Tudi medsebojno razmerje se bode spremenilo in ustvarile se bodo nove zveze. Nekateri dinastije se bodo potisnile med plemenitaške rodbine, druge zadržile na uplivu in sijaju, tretje seveda izgubile. Na milijone in milijone vojakov je na bojiščih zaposlenih, da zarišejo nov zemljevid starega sveta.

Sedaj so veliki časi. Sedaj je treba misliti na skupnost in ne na posamezne dele, vsak mora pustiti ozirne na svojo ožjo domovino, da tem sigurneje dovedemo našo skupno domovino Avstrijo do zmage in nove moči in da uvrstimo v krono naše, skoro tisočletne vladarske hiše Habsburžanov nove bisere, kajti samo v edinstvi in skupnosti je moč in zmaga.

Austriaci Slovani docent. Ko se je napovedala vojska slovanskima državama Rusiji in Srbiji, nismo niti trenotek dvomili, kje je naše mesto. V stari udanosti do Habsburžanov so se avstrijski Slovani podali na bojišča, da tamkaj krvavijo in umirajo za svojo skupno domovino in svojo vladarsko hišo. Ves svet ve, da so sovražniki na tihem računili na slabost avstrijskih Slovanov, češ, v danem trenutku bodo odrekli. Toda to se ni zgodilo, Zračunili so se, ker niso poznali naše nesebične zvestobe do Avstrije in cesarja in so zamenjali to zvestobo z našim večnim in odločnim bojevanjem napram germanizatoričnim in mad-

jarizatoričnim tendencam centralnih in pokrajinskih vlad.

Avstrija je domovina tudi nas Slovanov ravnotako kakor Nemcev in Madžarov, in zato čuvamo nad njeno usodo z enako vestnostjo in skrbjo. Za njeno bodočnost, za njeno neodvisnost in njeno mogočnost vneto bijejo naša srca in ker smo najštevilnejši, je kajpada razmeroma tudi največ avstrijskih Slovanov na bojiščih, ki žrtvujejo dan za dnevom življenje in imetje, da na nepobiten način dokažejo domoljubno čustvo svojih narodov.

Toda ko teče toliko slovanske krvi za slavo Avstrije in Habsburžanov, ko odhajajo vedno novi slovanski vojaki na bojišča, da se borijo za neodvisno bodočnost Avstrije in slavo habsburške hiše, se najdejo na našo veliko žalost ljudje, ki smejo javno in neovirano zagovarjati misel, naj se po boju prstovoljno odrečemo absolutni neodvisnosti Avstrije in vladarske hiše ter se zadovoljimo z ulogo, ki jo imajo sedaj posamezne nemške zvezne države in vladarske hiše pod vodstvom pruskega kralja. Mi odgovarjamo na to: Avstrija nad vse, kakor za nas, tako tudi za druge narode.

Obžalujemo vznemirljiv nastop nezrelih fanatičnih elementov in pričakujemo, da se v bodoče onemogoči njih javno nedomoljubno uplivanje na širje kroge. V interesu Avstrije in Habsburžanov si ne damo vzeti pravice, da bi tega odkrito ne izrekli in ne gledali na levo in desno povdarjali avstrijskega stališča.

nekoliko ujetih avstrijskih vojakov. Na obeh straneh po pločnikih je drvela množica ljudi, se prerivala skozi kozake in nudila avstrijskim vojakom, oblečenim v sive uniforme, jabolka in kruh. Neka elegantna dama jima je razdelila veliko smodk in svačice. Ženske so z oken metale kruha in drugih živil. Posebno sem opazil, da je v Lvovu veliko ujetnikov avstrijskega Rudečega križa. Hodijo popolnoma svobodno po mestu in pozdravljajo ruske častnike prav tako kakor svoje. Zaposleni so skupaj z ruskimi zdravniki po bolnišnicah.

Angleški dopisnik hvali ruske lazarete. V Lvovu samem je 42 vojaških bolnic. Vsa javna poslopja so polna ranjencev, prav tako tudi mnogo hotelov. Na knjižnicah, muzejih, mestnih poslopih in mnogih zasebnih palačah se vije poleg ruske zastave tudi zastava Rudečega križa.

Čudno naključje.

Zagrebski listi poročajo o sledečem čudnem naključju: Vojak Primilič, ki se je udeležil uhoda v Valjevo, pripoveduje nastopno zgodbo, nastalo po čudnem naključju:

Po zavzetju Valjeva so si naši vojaki uredili po domače, so zasedli vsa rabna poslopja in druge prostore in čez dolgo časa so imeli zopet varno streho nad svojo glavo. Primilič je prišel v odkazano mu sobo in se je hotel utrujen do skrajnosti, zlekniti na kanape. Kar mu je obtičalo oko na dveh fotografijah, ki sta viseli na steni. Ni mogel verovati svojim lastnim očem; zato je stopil bližje in je obstal kakor okamenel. — „Ali za božjo voljo, kako prihajajo moji stariši v to srbsko stanovanje?“ se je vprašal. Ni vedel, ali sanja, ali res živi. Da se prepriča, kje se pravzaprav nahaja, je šel še enkrat pred hišo in je videl, da se nahaja v poslopju zaprte lekarne. Sedaj je začel premišljevat in se je spomnil, da se je bil brat

Slovani smo že pokazali svoje neskaljeno avstrijsko domoljubje, zato je treba, da ga tudi drugi narodi. Vse skupaj nas mora prevevati le eno prepričanje: Avstrijci smo in nič drugega kot Avstrijci.

„Schutz- und Wirtschafts- bündnis“.

Nemškonarodni poslanec I. W. Dobernig iz Koroške je sedaj dvakrat zaporedoma, dne 6. dec. in 10. decembra, v graški „Tagesposti“ priobčil članke, v kateri se ogreva za „Schutz- und Wirtschafts-bündnis“ z Nemčijo, ali v drugih in slovenskih izrazih, za vojaško in gospodarsko skupnost z Nemčijo.

Z ozirom na dejstvo, da stopa vprašanje nekake skupnosti z Nemčijo v avstrijsko-nemški javnosti v ospredje, se nam zdi potrebno, da v informacijo povejmo nekoliko besedi o sedanji ustavi v nemški državi.

Nemška država je zvezna država, ni enotna država, a tudi ne državna zveza. Posamezne zvezne države so izgubile svojo popolno suvereniteto. Za gotove zadeve je edino-le državna oblast merodajna, za druge zadeve ima država postavodajstvo, a druge države eksekutivo. V gotovih notranjih zadevah so posamezne države popolnoma neodvisne in samostojne. Velikega pomena je določilo, da sme država na račun zveznih držav potom ustavne spremembe razširiti krog zadev, kojih pristojnost spada pod državno oblast.

Bolj jasno je to osvetljeno, ako navedemo oddelke državne ustave: 1. Zvezno ozemlje; 2. državno

njegovega očeta pred mnogimi leti izselil v Srbijo. Sedaj je bila zagonetka rešena in Primilič se je počutil v novem stanovanju kakor doma. Fotografiji je vzel k sebi.

Otrok v strelskem jarku.

Dne 18. oktobra so tirolski deželni strelci pod poveljništvom majorja Neccija z naskokom zavzeli magierske višine (Magiera se nahaja med Przemyslom in Lvovom), te trdnjave v pravem pomenu besede, ki so jo zgradili Rusi južno od Przemysla, jo opremili z vsemi modernimi sredstvi vojne tehnike, da celo z nasipom svojih lastnih mrtevcev, ki so padli v boju za domovino in katerih trupla je še prevrtala cela toča naših krogel. Sovražnik je ponovno poizkušal, zopet zavzeti izgubljeno višino, kar pa se mu ni posrečilo ob občudovanju vredni hrabrosti naših čet. Popoldne 25. oktobra je bilo, ko je naš vojak, bosenski pešec, našel v strelskem jarku malega otročička, dečka. Od kod je prišel otrok v strelski jarek? Nihče ni vedel. Ali je bil morda otrok greha, ki si ga je držnila mati izgubiti v vojnem hrupu? Ali pa je bil mogoče oče poklican pod orožje in je bil obup, ki je dovedel mater tako daleč, da je tako izločila ubogega črviča negotovi usodi? Oblečen je bil otročiček samo v srajčko, in dve v papir zaviti desetici: to je bilo vse, kar so našli pri njem. Tako je ležalo revše sredi smrtno nevarnosti, o kateri ni imelo seveda niti najmanjše slutnje, in se prijazno smehljalo vojakom. Ko se je zmračilo, je prinesel neki vojak otročiča v graščino Hruszatyce, kjer je imelo brigadno poveljništvo svoj stan. Častniki so se na najljubeznivejši način zavzeli za zapuščenčka. Ritmojster Nebinger je začel zbirati prispevke. Prispevali so vsi, tudi podmaršal Tschwetschenthaler. Nabralo se je okrog 1700 kron. s čemur je bilo mogoče, najdenčka opremili z najpotrebnejim. Otroka je vzela nato začasno v oskrbo mestna občina przemyslska.

LISTEK.

Kako je v Lvovu.

Posebni dopisnik londonskih „Times“ javlja iz Lvova: Isti trenotek, ko se ustavi vlak na lvovskem kolodvoru, se potnik že nahaja v vzduhu vojne in pa vseh vojnih grozot. Na glavnem pročelju kolodvora stoji še vedno ime Franca Jožefa I. Kolodvor je popolnoma zasedlo rusko vojaštvo. Komaj sem izstopil iz vlaka, me je že obkrožila ruska policija in me začela natanko izpraševati. Še-le potem, ko sem pokazal posebno uradno dovoljenje, se me je izpustilo dalje. — Restavracija I. razreda na kolodvoru je urejena v lazaret. Tamkaj leže ranjenci tako dolgo, dokler jih ne preneso v drug vlak ali v kako bolnico v mestu. Iz čakalnice II. razreda so odnešene vse klopi. Samo na sredi dvorane je še ostala velika miza. Poleg vseh vrat in poleg vsakega prehoda stoje straže z nasajenimi bodali. Samo en prostor na kolodvoru se ne uporablja v vojaške svrhe. To je krasna sprejemnica. Ruski poveljnik lvovskega kolodvora mi je otvoril to dvorano, okrašeno z divani in dragocenim pohištvom. Razkošnost te dvorane je v velikem nasprotju s sliko, ki jo nudijo ranjenci s svojo bedo in nesrečo. Vse lvovske ulice so polne ruskih vojakov. Povsod je videti kozake na svojih mršavih konjih. Vsak trenotek srečava človek prevozne vozove, polne ranjencev in črede goveje živine, ki jih gonijo kozaki. Občinstvo se je že privadilo vsemu temu. Ker Rusi ne ravnajo s prebivalstvom preveč okrutno, se vsakdo prizadeva, da živi z njimi v najboljših odnošajih. Kljub temu pa se z velikansko silo pokazujejo simpatije za Avstrijce, kar se najbolje vidi pri dopušljanju avstrijskih ujetnikov. Videl sem prizor, ki je nudil jasen dokaz teh simpatij. Po ulici je jahal oddelek kozakov, ki je gnal

postavodajstvo; 3. zvezni svet; 4. predsedstvo zveze; 5. državni zbor; 6. carina in trgovina; 7. Železnice; 8. pošta in brzojav; 9. mornarica in plovba; 10. konzulatstvo; 11. državna armada; 12. državne finance; 13. reševanje sporov in določbe kazni; 14. splošna določila.

Schutzbündnis ali Militärgemeinschaft bi torej pomenilo skupnost mornarice, skupnost državne armade in skupnost državnih financ.

Zollbündnis ali Wirtschaftsgemeinschaft pa bi pomenilo skupnost carine in trgovine, skupnost železnice, skupnost pošte in brzojava, skupnost plovbe, skupnost konzulatstva ter zopet skupnost državnih financ.

In ker mora biti za reševanje tozadevnih vprašanj nekak skupen forum, zato je nadaljna konsekvence skupnost v državnem postavodajstvu in ureditev supremacije med zveznimi državami. Poslanec Dobernig torej ne pozna dalekosežnosti svojih zahtev, ako piše: „Es ist nicht wahr, daß die Monarchie dabei auf ihre staatliche Unabhängigkeit verzichten braucht, es ist ebenso unwahr, daß jemand, der an die Verstiefung des Bündnisses mit dem Nachbarreiche denkt, sich einer schmachlichen Preisgabe der Herrscherrechte des Hauses Habsburg schuldig macht“.

L. 1866 je bila Avstrija premagana. Niti ped zemlje se ni zahtevalo od nje, pač pa se je morala odpovedati hegemoniji nad nemškimi državami. Danes l. 1914 ni situacija taka, da bi se morala Avstrija podati že celo pod hegemonijo drugih.

Prost, popolnoma prost bo in hoče biti ponosni avstrijski orel.

Avstrija in knez Bülow.

Bivši državni kancelar knez Bülow je imenovan nemškim poslanikom v Rimu. Ta dogodek vzbuja v diplomaciji vsega sveta nenavadno pozornost. Treba pa je, da tudi avstrijska javnost ne gre brez zanimanja mimo tega dogodka, kajti začetek Bülowa v Rimu je lahko začetek novega razmerja med posameznimi člani sedanje trozveze.

Grofi Bülowi (Bernhard je kot državni kancelar postal knez) izhajajo, kakor že svedoči ime, od prastarega slovanskega plemstva v Meklenburgu. Sedanji knez Bernhard je rojen l. 1849 ter je že enkrat od l. 1893 do l. 1897 bil nemški poslanik pri Quirinalu. L. 1900 je postal državni kancelar. Oženjen je z Marijo Beccadeli di Bologna iz rodovine knezov Camporeale. Knez Bülow prebiva, odkar ni več v službi, navadno na Italijanskem, kjer ima veliko zvez z najvišjim italijanskim plemstvom in kraljevo rodovino.

Dunajska „Information“, ki ima dobre zveze z dunajskim diplomatičnim svetom, piše o njem, da pripada knez Bülow tisti berlinski smeri, ki je vedno obžalovala, da „trozveza“ ni imela trdnega, pozitivnega, ekspanzivnega načrta ter da se zlasti že davno niso odstranile nejasnosti v negotbi med Avstro-Ogrsko in Italijo glede politike na Balkanu. Knez Bülow si bo prizadeval v ožjem sporazumu z avstro-ogrskim veleposlanikom, da oživi tozadevna pogajanja...

V istem času, ko je prevzel knez Bülow poslanstvo pri Quirinalu, je ministrski predsednik Salandra v zbornici izjavil, da hoče imeti Italija, ne da bi sedaj posegla aktivno v vojsko, vendar-le tudi odškodnino, ako se druge države vsled vojske povečajo, kajti Italija si mora ohraniti glede moči dosedanje razmerje z ostalimi državami. Ako se to ne zgodi, je za ta slučaj Italija pripravljena z orožjem.

Knez Bülow v Rimu pomeni potemtakem sicer začetek pogajanj med Italijo in Avstrijo radi končne ureditve glede spornih zadev na Balkanu in v Sredozemskem morju, pomenja pa vendar tudi precejšnjo utež za italijanske aspiracije. Ker je vsaka misel, da bi se Italija še vendar-le udeležila ob strani triple alianca svetovne vojske in glasom pogodbe postavila 5 armadnih korov na francosko mejo, popolnoma izključena, zato ravno vzbujajo imenovanje kneza Bülowa tem večjo pozornost

Avstrijsko-rusko bojišče.

Maribor, 10. decembra.

Pri Lodzu poražena in v izhodni smeri se umikajoča ruska armada se je ob reki Miazga, okoli 10 km izhodno od Lodza, ustavila in začela z defenzivo. Postojanke so bile že za njo pripravljene. Nemci so na tem torišču z rusko armado že v stiku in razvili so se gotovo novi boji.

Pri Lowiczu (severnoizhodno od Lodza) se boji nadaljujejo. Toda močvirje zelo otežkočuje vsako gibanje. Z boji pri Lowiczu hočejo Nemci preprečiti, da ne morejo Rusi svojih čet poslati na fronto pri Lodzu in Piotrkowu. Rusi pa se hočejo na vsak način izvititi nemškemu načrtu in dobivajo bržkone tudi z bojišča ob Izhodni Prusiji pomoči, kajti tam že nekoliko dni vse operacije mirujejo.

Trenotno so najvažnejši boji jugozahodno od Piotrkowa (ali severoizhodno od Čenstohova). Važni so za nas in za Rusijo. Rusi so nakopičili tukaj cele stolpe vojaštva, katerega ne morejo vsled naših napadov nikamor premakniti. Ruske postojanke tukaj so od onih ob Miazgi oddaljene za dva do tri dnevne marše, in ako nas Rusi porazijo tukaj, potem postanejo njih čete po večini proste za pomoč pri Lodzu poraženim četam, ki so se zopet zbrale ob Miazgi. Naloga naše armade je torej, da pri Piotrkowu na noben način ne izpusti Rusov, dokler niso nemške operacije izhodno od Lodza dovršene. Dosedaj se je našim četam posrečila dana naloga, Rusi so jugoizhodno od Piotrkowa dovolj in neprenehoma zaposleni.

Tudi na ostali bojni črti se razvijajo dogodki, kakor je v načrtu in še dosedaj nismo doživeli nobenega neuspeha. Južno od Čenstohovega vlada mir. V Zahodni Galiciji naša ofenziva napreduje, v Karpatih se Rusi umikajo.

Hötzendorfovo delo.

Dunajski listi poročajo: Poznejši zgodovinarji bodo odkrili marsikatero zanimivo podrobnost. Nas Avstrije mora osobito veseliti poročilo, da je izdelal načrt za novo razvrstitev in za drugo ofenzivo, ki je dozdej dovedla že do lepih uspehov in je tudi strateški položaj razveseljiv, ne morda Hindenburg, ampak načelnik našega generalnega štaba. Baron Conrad ne vidi rad, če se o njem veliko govori, a dolžni smo, da to pribijemo. Molk obeh generalnih štabov je bil še vedno, kar uči izkušnja, dobro predznamenje. Tudi zdaj ne bo drugače.

Obkoljenje Varšave.

„Nowoje Wremja“ piše z ozirom na položaj na Rusko-Poljskem, da je Varšava v veliki nevarnosti, da jo Nemci obkolijo.

Kako avstrijske čete pomagajo Nemcem.

Avstrijske čete so v sedanji vojski storile Nemčiji neprecenljive usluge, za katere nam nikdar ne bo mogla biti dovolj hvaležna. Tudi Nemci, ki so brez predsodkov, to že odkrito priznavajo. V „Kreuzzeitung“ piše general pl. Blume o pomoči, ki so jo Avstrijci nudili Nemcem v zadnjih bojih na Rusko-Poljskem, tako-le: Avstro-ogrške čete so v tem času najuspešnejše podpirale nemško ofenzivo. Začele so istočasno z nami napadati na južnem Rusko-Poljskem, kjer so imeli Rusi veliko število vojaštva, ter ustavile rusko ofenzivo v zahodni Galiciji in Karpatih. Tudi na fronti so se razvili dolgi in krvavi boji, v katerih so naši zavezniki posebno pri Čenstohovu, Novo-Radomsku in južnoizhodno od Krakova dosegli sijajne uspehe. Izborni so rešili nalogo, ki je vzrastla za nje iz splošnega položaja na bojišču, da zaposlijo pred seboj stoječe ruske čete in jih ne izpustijo, dokler ni dosežen na severu popoln uspeh.

Poraz Rusov pri Krakovu.

Krakov, dne 9. decembra.

Krakovski list „Nova Reforma“ poroča: Velika bitka v okolici Krakova, ki se je začela dne 16. novembra, je končana z zmago našega orožja. Več oseb se je podalo v smeri proti Krzemionki, da bi od tam kaj opazovali bitko. Toda bitke ni bilo mogoče videti z očmi, pač pa je bilo slišati prav razločno streljanje, pred vsem pa pokanje granat v okolici izhodno in južno od Krakova. Obzorje je zakrivala gosta megla. V Podstolicah pri Wieliczki je avstrijska artilerija v noči od srede na četrtek strahovito porazila Ruso, ki so pridrveli v to vas z znatnimi silami po noči ob 10. uri. Bila je to ruska konjenica, kozaki in dragonci. Avstrijska patrulja, ki so jo tvorili vojaki krakovskega domačega polka, je dognala, kje so se Rusi utaborili. Ob 3. uri zjutraj se je pričelo strahovito streljanje avstrijske artilerije. Ruska konjenica je bila popolnoma poražena. Slično se je godilo Rusom tu-

di na drugih krajih v okolici Krakova. Kmečki prebivalci v krakovskem okolišu so zapustili svoja domovja in si izkopali v bližnjih gozdovih globoke rove in jame, kjer so bili tako dolgo skriti, dokler ni bila bitka končana. V teh jamah so spale cele rodbine in tu so si tudi pripravljali svoja jedila. Vojaki so pa obveščali prebivalstvo, kedaj jim je bilo treba zapustiti vasi.

Govori se, da je prišlo v bojih, ki so se vršili v okolici Krakova, več tisoč ruskih vojakov v avstrijsko ujetništvo, kakor tudi, da so avstrijske čete vrgle Ruse daleč nazaj. Častniki, ki so se vrnili z bojišč v okolici Krakova v trdnjavo Krakov, pripovedujejo, da so porazile avstrijske čete v vseh teh bojih Ruse. Prodiranje Rusov proti Krakovu ni le ustavljeno, marveč Rusi so bili vrženi daleč nazaj in so imeli izvanredno velike izgube. Sedanji položaj je tak, da o obleganju Krakova ni niti govora, Rusi Krakovo niti obkoliti ne morejo.

Na Rusko-Poljskem so izgubili Rusi v dveh ponočnih napadih na avstrijske čete čez 20.000 mrtvih in ranjenih. V ruski armadi vlada grozna lakota. Ujeti Rusi pripovedujejo, da že 5 dni niso dobili nobenega živeža. Glad je ruski armadi, ki je stala pred Krakovom, vzel ves pogum. Popolno umikanje Rusov iz okolice Krakova je le še vprašanje nekajkih dni.

Tudi krakovski list „Montagszeitung“ poroča o groznem pomanjkanju, ki vlada v ruski armadi. Dovolj živih in ves ruskih tren je popolnoma odpovedal. V ruski armadi ni prav nobenega veselja za nadaljno bojevanje, in sicer radi tega ne, ker izgubijo Rusi v vsaki bitki neizmerno velikansko število mrtvih in ranjenih. Krivdo pripisujejo vodstvu armade, ki vodi cele polke takorekoč naravnost v mesnico. Ruski častniki pa pravijo svojim vojakom razne čudne reči, kot da Rusi že oblegajo rusko trdnjavo Torun, da je vsa Izhodna Prusija v oblasti Rusov in da Rusi že korakajo proti Budimpešti.

Pismo iz Przemysla.

„Gazetta Krakowska“ priobčuje pismo z dne 26. novembra, ki je dospelo iz Przemysla. Pismo poroča o več izpadih iz trdnjave. Nadalje pa pravi pismo:

To pot imajo Rusi popolnoma drugačno taktiko, kakor so jo imeli pri prvem obleganju trdnjave. Pri prvem obleganju je nameraval poveljnik Radko Dimitrijew vzeti trdnjavo ravno tako, kakor svoj čas Odrin, v naskoku. Ta metoda ga je stala skoro 100.000 mož, ni pa imela zaželjenega uspeha. Nobena utrdba ni bila resnejše poškodovana. Sedaj pa Rusi, ki oblegajo Przemysl, mirujejo, ne napadajo in ne naskakujejo utrdb. Očividno imajo namen, Przemysl izstradati ter tako prisiliti k predaji. Račun pa ne velja in rusko armadno vodstvo se je v tem pogledu zelo zmotilo, ker je trdnjava to pot bogato založena z živili, tako, da se ne bo udala, pa naj traja obleganje tudi celo leto. Naši izpadi povzročajo Rusom, ki se morajo vsikdar umakniti, velike izgube, pri čemur nas izdatno podpirajo naši trdnjavski topovi, ki streljajo na razdaljo 15 do 16 km. Ruske oblegovalne čete štejejo kakih 100.000 mož, njih število je torej mnogo manjše, kakor pri prvem obleganju. Splošno nam gre v trdnjavi dobro in branitelji zaupajo v zmago.

Kako je varal Hindenburg Rennenkampfa.

O Hindenburgovi zmagi pri Tannenbergu se še-le zdaj poroča o podrobnostih. Ko je operiral Hindenburg proti narevski armadi pod generalom Samzonom v Mazurskih močvirjih, je stala druga njemenska armada pod generalom Rennenkampfom za njegovim hrbtom. Če bi bil Rennenkampf pregledal položaj, bi bil z napadom spravil Hindenburgovo armado v zelo nevarno situacijo, Hindenburg je dobro poznal grozečo mu nevarnost za hrbtom. V kritičnem času je zaokuzal, da je isti deželnoobrambni zbor korakal na isti cesti več dni proti njemenski armadi. Ponoči je pa armadni zbor marširal nazaj. Zrakoplovec so korakanje gotovo opazili, a seveda niso vedeli, da gre le za 1 armadni zbor. Rennenkampf je vsled tega sodil, da se proti njemu zbira silovita nemška armada in je vsled tega mirno stal, ko je vrgel Hindenburg v močvirja narevsko armado. Ko se mu je to posrečilo, je, kakor znano, napadel tudi Rennenkampfa in mu je zadal silne izgube. Rennenkampf morebiti še zdaj ne ve, da je nasedel Hindenburgovi zvižaji.

Zakaj je Rennenkampf prišel prepozno.

Basel, dne 9. decembra.

V članku švicarske „Nationalzeitung“ je izraženo mnenje, da ni izključeno, da bodo Rusi še enkrat poskusili s svojim večjim številom in hoteli popraviti, kar so sedaj pokvarili. Toda zelo nepopoljna znameanja so dogodki, ki so krivi, da je general Rennenkampf prišel k bitki okoli Lodza prepozno. Po angleških poročilih trpi ruska armada strašno pomanjkanje, radi česar je nezmožna za hitre pohode in premikanja. To se je pokazalo tudi pri Rennenkampfovi armadi. Zavživanje alkoholnih pijač je ruska armada sicer vojakom prepovedala, a jesti jim ne more prepovedati.

Še šest ruskih generalov odstavljenih.

Kodanj, 9. decembra.

Tukajšnji list poročajo iz Petrograda, da je razun generala Rennenkampfa odstavljenih še šest drugih ruskih generalov od zahodne ruske armade. Odvzelo se jim je poveljstvo. Kakor se poroča, so

vsi odstavljeni generali poklicani na odgovor pred vojno ministrstvo v Petrograd.

Nemci napadli ruske postojanke pri Censtohova.

Berolin, dne 5. decembra.

Rusko uradno poročilo z dne 29. novembra, v katerem se je zatrjevalo, da je bil napad Nemcev pri Censtohovu odbit in da so imeli Nemci velike izgube, ne odgovarja resnici. Res je namreč nasprotno: Napad 17. ruskega armadnega zbora, ki se je približal Nemcem na 60 m, je bil dotičnega dne odbit, pri čemur so imeli Rusi izvanredno velike izgube. Rusi so pustili na bojišču veliko število mrtvih in ranjenih, ter so bili prisiljeni, da so morali umakniti svoje postojanke dalje nazaj.

Človekoljubnost napram sovražniku.

„Naprzod“ poroča o sledečem dogodku v Krakovu: Skozi mesto so peljali kakih 30 ruskih ujetnikov. Bili so lačni in slabi ter so kazali s prsti na usta, v znamenje, da so lačni. Slučajno je prihajal mimo neki častnik. Dal je ustaviti eskorto in je odpeljal vse ujetnike v bližnjo kavarno, kjer jim je dal postreči s kruhom, vodo in cigaretami. Vse je plačal sam, na kar so ujetniki s svojo eskorto odšli dalje, veseli, da so imeli zopet enkrat grizljaj v ustih.

Avstrijsko-srbsko bojišče.

Maribor, dne 10. decembra.

Z južnega bojišča nimamo drugega poročila, nego, da se naše čete na novo razvrščajo in da razvrščanje ugodno napreduje v kljub pričeti srbski ofenzivi pri Arangielovcu. Kake namene zasleduje novo razvrščanje naših, se nam niti v velikem obrisu ne namigne. Le to izvemo danes, da naše čete, ki so bile prej zaposlene pri Belgradu, prodirajo proti jugu, in da so se čete, ki so pri Gornjem Milanovcu naenkrat trčile ob številnejše srbske čete, umaknile v drug prostor. Kam, se ne pove.

Ob tej priliki moramo na nekaj opozoriti: Vojna zgodovina ne bo poznala mnogo slučajev, da bi bile enoiniste čete tako dolgo in neprenehoma zaposlene kakor naše balkanske čete, ki so od meseca septembra neprestano aktivne. Neovrgljiv dokaz za njihovo izbornost.

Pri Milanovcu se umaknili v ugodnejše postojanke.

Dunaj, 10. decembra.

Z južnega bojišča se uradno poroča:

Del naših čet v Srbiji je pri Velikem Milanovcu trčil ob močne sovražne vojne sile in ni zamogel predreti sovražne bojne črte. Da se naša armada izogne nameravanemu sovražnemu protinapadu, je armadno vodstvo zapovedalo, naj se deli naše armade umaknejo v ugodnejše postojanke. Na južni strani Belgrada naša ofenziva ugodno napreduje. Dne 8. decembra so naše čete uplenile 20 srbskih topov, 1 metalca luči ter ujele veliko število Srbov.

Nemško-francosko bojišče.

Maribor, 10. decembra.

Ob celi črti se vršijo spopadi, sedaj tu sedaj tam vehementnejši. Vendar na nobeni strani ni znamenj odločilnih uspehov. Čudno je, da Francozi in Angleži sedaj, ko so Nemci brezdvomno oddali veliko čet na izhodno bojišče, ne upajo začeti z ofenzivo. To je vsekakor znamenje slabosti. Izredno veliko trpijo pač francoske in angleške pomožne čete vsled vremenskih in podnebnih razmer, kar očitno tudi upliva na francosko-angleško armadno vodstvo, da ne upa nastopiti z ofenzivo na celi bojni črti.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, 6. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 6. decembra predpoldne poroča:

Danes ponoči so izpraznile nemške čete, kakor je bilo določeno v načrtu, kraj Vermelles (južno-izhodno od Bethune), ker bi bila nadaljnja obramba tega kraja vsled trajnega francoskega obstreljevanja zahtevala nepotrebnih žrtev. Vse stavbe, ki so se še nahajale v tem kraju, so prej nemške čete razstrelile. Nemške čete so zasedle izhodno od tega kraja dobro zgrajene postojanke. Sovražnik ni mogel slediti do sem.

Zahodno in južno-zahodno od Altkircha so ponovili Francozi svoje napade z močnimi četami, toda napadi so bili brezuspešni. Izgube Francozov so bile velike.

V ostalem se na zahodu ni pripetilo nič pomembnega.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, 7. decembra.

Iz velikega vojnega stana se z dne 7. decembra poroča:

Iz zahodnega bojišča in od izhodne strani Mazurskih jezer ni nobenih posebnih poročil.

Na Severnem Poljskem so dosegle nemške čete v počasni borbi za Lodz s tem, da so vrgle močne ruske čete ob severni, zahodni in južno-zahodni strani tega mesta nazaj, izrazit uspeh. Mesto Lodz so nemške čete zavzele. Uspehi bitke se še vsled velike razsežnosti bojišča ne morejo pregledati. Ruske izgube so brez dvoma zelo velike. Poskusi Rusov priti iz Južne Poljske na pomoč severni ruski armadi, ki je bila v stiski, so se izjalovili vsled napadov avstrijskih in nemških čet v okraju južno-zahodno od mesta Piotrkow.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, dne 8. decembra.

Iz velikega vojnega stana z dne 8. decembra predpoldne se poroča:

Na bojišču v Flandriji je vsled zadnjega deževja, ki je razmočilo zemljo, gibanje čet zelo otežkočeno.

Severno od Arrasa so dosegle nemške čete nekaj manjših uspehov.

Vojaška bolnišnica v mestu Lille je včeraj zgorela. Bržčas je nekdo zanetil požar. Vendar ni požar zahteval nobenih človeških žrtev.

Zatrjevanje Francozov, da napredujejo v gorovju Argonnen, ne odgovarja resnici. Že del časa niso napravili Francozi sploh nobenega izpada. Nasprotno pa nemške čete pridobivajo neprestano počasi tla.

Pri Malancourtu izhodno od mesta Varennes so včeraj zavzele nemške čete francosko opiralno točko. Pri tem je padel večji del posadke. Ostanek, nekaj častnikov in okrog 150 mož, so nemške čete ujele.

Napad Francozov na nemške postojanke severno od mesta Nancy je bil včeraj odbit.

Na Izhodu ni od izhodno-pruske meje nobenih posebnih poročil.

Na Severnem Poljskem zasledujejo nemške čete izhodno in južnoizhodno od Lodza sovražnika, ki se n a g l o u m i k a.

Razven že včeraj javljenih nenavadno velikih in krvavih izgub so izgubili Rusi dosedaj 5000 ujetnikov in 16 topov za strelivo.

Malancourt je vasca v sredi gorovja Argonnen ob izlivu reke Aire v strmo gozdno dolino. Kraj ima komaj 400 prebivalcev in leži 12 kilometrov izhodno od Varennese.

Načelnik nemškega generalnega štaba.

Berolin, dne 6. decembra.

Načelnik generalnega štaba nemške armade je poročal nemškemu cesarju o vojnem položaju.

Toda, kdo je ta načelnik, se ne ve. Kakor znano, je Moltke zbolel in njegov namestnik je postal vojni minister pl. Falkenchayn. Zato nekateri mislijo, da je sedaj načelnik pl. Falkenhayn. Toda potem bi moral biti že kdo drug imenovan vojnim ministrom.

Učinek novih nemških topov.

Monakovo, dne 9. decembra.

O novih nemških topovih, ki vzbujajo strah in strmenje pri sovražnikih, piše častnik 1. bavarskega rezervnega pešpolka sledeče: Pri mestu Warneton slišali smo prvokrat pok pionirskih topov. Pozneje smo imeli priliko opazovati uničujoči učinek teh topov v angleškem strelskem jarku: Angleški vojaki so se stali v vrsti, pripravljeni za napad, a bili so vsi mrtvi, ker jih je zadušil zračni pritisk poka.

Francozi se v Flandriji utrjujejo.

Haag, dne 8. decembra.

Nizozemci, ki so prišli iz mesta St. Omer čez Angleško v Haag, poročajo, da delajo Francozi in pa Angleži neprestano velikanske okope za njihovo bojno črto Yser. Prvo zavarovano zbiralno črto gradijo sedaj iz Dünkirchna čez utrbe Bergues, Wormhoudt, Cassel, Hazebrouk proti Merville, drugo spredno zbiralno črto pa gradijo od Calaisa do trdnjave St. Omer, potem proti dolini reke Aire in kanalom in odtod se bo gradila zapiralna črta dalje proti St. Polu.

Veliko število ujetnikov, katere so ujeli Angleži in Francozi, mora deloma pomagati pri tem delu, deloma pa popravljati ceste, ki so namenjene za prevažanje topov in streliva, osobito ceste ob morški obali med Boulogne—Calais—Dünkirchen.

Ker se Francozom zdi, da ni nemogoče, da bi Nemci pri Arrasom ne predrli njihovo bojno črto, bi se potem prevažali topovi in druge vojaške potrebščine večinoma čez Abbeville—Boulogne—Calais, deloma pa tudi čez Montreuil—St. Omer.

Boji v poplavljeni Flandriji.

Amsterdam, dne 9. decembra.

„Daily Mail“ poroča iz Severne Flandrije: Dne 4. decembra so napravili Nemci pri Peroyse napad s pomočjo splavov, na katerih so imeli strojne puške. Zadaž za splavi je brekla nemška infanterija po poplavljenem ozemlju. Mnogi so stali do vratu v vodi. Francoska prednja straža je bila s prva mnenja, da brede goveja živina po poplavljenem ozemlju, dokler se ni razločno slišalo prasketanje strojnih pušk. Nemci so že prišli prav blizu in posrečilo se jim je, priti celo do obrežja. Nato so pa naskočili Francozi Nemce in vnel se je strahovit boj na nož, ki se je končal s tem, da so se morali Nemci umakniti. Izgube Nemcev so bile baje velike.

Pri mestu Merehem je prišlo do krvave praske. Nemci so napravili iz prevoznega splava hišo, katero so spremenili v utrdbo, v prvo nadstropje so pa namestili strojno puško. V četrtek okrog polnoči je napadlo 400 Francozov, med njimi je bilo več afrikanških vojakov, napad na utrdbo. V dežju krogel so prodirali Francozi čez most do utrdbe. Boritelji so se utaborili za ozidjem vrta, toda Francozi so jih poglali nazaj v hišo. Francoski vojaki so plezali kakor mačke čez ozidje ter so zapodili ostale branitelje v zgornje prostore hiše, kjer so se morali udati. Izgube Francozov so bile zelo težke.

Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, 10. decembra.

Turška uradna poročila pripovedujejo o uspehih turških čet, ki se na Kavkazu borijo zoper Russe. 70 km daleč so že turški voji prodrli v rusko ozemlje. Glavni čin turške armade pa je obkolitev Batuma, važnega ruskega mesta ob Črnem morju. Uradna turška poročila pravijo, da se Turki že od vseh strani bližajo mestu. Nadaljna bojna črta, ki se razprostira od Batuma proti južno-izhodni strani, se razvija za Turke ugodno. Turška armada je že prekorčila mejo ruske pokrajine Azerbejdžan ter perzijske Rusije in tam prodrla do 60 km daleč v rusko ozemlje in zavzela nekaj manjših mest. Čudno je, da ruska uradna poročila o vojski s Turčijo popolnoma molčijo.

V Egiptu se ni zgodilo nič novega.

Turška vlada je izjavila, da od sultana proglašena „sveta vojska“ italijanskih pokrajin Libije, Cirenejske in Tripolitanijske ne bo obsegala. Kljub temu pa pošilja Italija v Tripolitanijsko svoje vojaške čete. Med arabskim prebivalstvom so namreč izbruhnili, kakor poročajo italijanski listi, prav resni nemiri.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, dne 5. decembra.

Iz turškega glavnega vojnega stana se poroča: Včeraj, dne 4. decembra, so nameravale angleške čete napasti turške čete v zasedenih postojankah med reko Tigris in predorom Suvaia.

V boju, ki se je vnel, so bili Angleži poraženi in so imeli velike izgube.

Turške čete so zaplenile 1 strojno puško in veliko množino streliva.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, dne 6. decembra.

Iz turškega glavnega stana se poroča: Turške čete so zasedle precej važen kraj 20 km izhodno od Batuma.

Napravile so tudi drzen ogledni obhod in so razdrle električno napravo Batuma, kjer so ujele nekaj Rusov.

Oddelek 300 Rusov, ki je bil odposlan iz Batuma, da bi zavzel most, katerega so zasedle turške čete, je prišel v zasedo in je bil popolnoma uničen.

Turki zasedli rusko mesto.

Carigrad, 7. decembra.

Iz turškega glavnega stana se uradno poroča: V okolici reke Adžar (izhodno od Batuma) so se vršili novi, za turške čete uspešni boji. Rusom so Turki odvzeli 1 top, večjo množino bomb, orožja in streliva. Proti Turkom so rabili Rusi dum-dum krogle. Napadi Rusov na turške postojanke na izhodni strani jezera Van ob turški meji (na Kavkazu) so ostali brezuspešni. Turške čete, ki so prodirale v smeri od mesta Revandus, so zasedle rusko mesto Saučbulak, ki leži 70 km od turške meje. Mesto Saučbulak je važna ruska postojanka v perzijski pokrajini Azerbejdžan.

Uradno poročilo turškega glavnega stana.

Carigrad, dne 9. decembra.

Turški vojaški glavni stan je izdal sledeče uradno poročilo:

Turški vojaški oddelki so pred kratkim zasedli ob predoru ob Čorohu višine, ki ležijo med rekama Borčika in Maraditmašal. Obenem so Turki tudi odrezali zvezo med ruskimi četami in med gornjo in pa spodnjo reko Adžara. Rusi so se obupno borili in skušali z vsemi silami priti na pomoč ruski četi, katero so turške čete na nekem hribu v Adžarski dolini obkolile. Ves ruski napor je bil zaman. Cel ruski kavalerijski oddelek so turške čete uničile. Ruska infanterija, ki se je udeležila boja, je bila močno tepena in je trpela velike izgube. Močne turške čete, katerim so se pridružile še tudi kolone, ki so prikoralale z mesta Artwin, so zasedle rusko mesto Schawascht. Druge turške čete, ki so prodirale v smeri iz mesta Ardanus, so zasedle rusko vas Laschan. Manjši turški oddelek je došel že do mesta Saratov v Kavkazu.

Protí Batumu.

Carigrad, 10. decembra.

(Uradno.) Časniki poročajo, da se turška armada na Kavkazu pomika vedno bližje proti ruske-

mu mestu Batum ob Črnem morju. Iz dosedanjega načina turškega prodiranja je razvidno, da nameravajo Turki mesto Batum od suhe zemlje obkoliti. Ob enem hočejo Turki obkoliti tudi mesto Ardahan (izhodno od Batuma) in s tem zapreti Rusom pot v pokrajino Kutais. Tem vojnim podvzetjem turškega orožja pripisujejo poznavatelji razmer prav veliko važnost.

Turško uradno poročilo.

Carigrad, 10. decembra.

Uradno se poroča: Turški obmejni vojaški oddelek je na Kavkazu zasedel mesto Tauškerd, ki leži na severni strani mesta Olty. Turške čete, ki se ob meji pri Azerbejdžanu borijo z Rusi, so pri mestih Somay in Džihari, na južni strani vilajeta Wan, prodrle naprej.

Okolica Port Saida preplavljena.

London, dne 6. decembra.

Reuterjeva brzojavka poroča iz Idahire:

Angleške vojaške oblasti so podrle jezove in na ta način preplavile puščavo izhodno od mesta Port Said. Port Said obdaja okrog in okrog voda.

Na morju.

Angleško-francosko brodovje.

Manilla, dne 9. decembra.

Več v Toulonu zasidranih francoskih vojnih ladij je dobilo povelje, da se nemudoma odpravi na Malto. Med ladjami se nahajata tudi dve popolnoma novi križarki. V Malti dobijo ladje nadaljnja povelja. V maltni luki ostanejo le nerabne angleške ladje, druge so pa odplule v izhodni smeri. Večje število jih je pred Aleksandrijo.

Angleška pomožna križarka se potopila.

Amsterdam, dne 8. decembra.

Reuterjeva brzojavka iz Santiage poroča, da je nemška pomožna križarka „Prinz Eitel“ izkrcala v Papudi, ki je majhno pristanišče v bližini Valparaisa, posadko angleške pomožne križarke „Charcas“, ki je potopila pri Corralu angleško pomožno križarko.

Bodočnost na Balkanu.

„Corriere della Sera“ jako črnogledno presoja položaj na Balkanu. Ker se je razstrelil most čez reko Vardar, je za Srbijo izgubilo vsako upanje, da bi se mogla dalje časa upirati Avstriji. Da bo Bolgarija zasedla Macedonijo, je vedno verjetnejše. Ko stopi Bolgarija na stran trozveze, bo imelo to neprecenljiv pomen, da pride železnica Belgrad—Sofija—Carigrad v roke in v porabo srednjeevropskih držav.

Rusija na Balkanu poražena.

Kodanj, dne 9. decembra.

Ruski politik profesor Miljukow izvaja v „Rječje“, da ni Bolgarija kriva, ker se ni ustanovila balkanska zveza, ampak Grčija in Srbija. Miljukow priznava, da je Rusija globoko razočarana, ker se ji ni posrečilo njeni nameni na Balkanu.

Nevtraliteta Švice ogrožena?

„München-Augsburger Abendzeitung“ je priobčila članek, o katerem trdi, da ga je pred tiskom predložila tudi bavarskemu generalnemu štabu, ki ga ni zabranil. V članku se izvaja: Vsled izdajstva se je izvedelo o sledečem načrtu Francozov: V prostoru okoli Dijona se sestavlja nova rezervna armada, kateri bo poverjena naloga, da na vseh cestah, ki držijo čez gorovje Jura, vpaše v Švico, preseneti švicarsko armado in vpasti med Baselom in Schaffhausenom v južno Nemčijo.

Kako je bil general Dewet ujet.

Johannesburg, dne 5. decembra.

O ujetju generala Deweta poročajo Angleži: Deweta so nenadoma napadli. Ko je zagledal vladne čete, je poskusil pobegniti na konju. Toda angleške čete so ga obkolile. Angleški polkovnik je zasledoval Deweta z oddelkom avtomobilov. Avtomobili so se približali Burom na 200 metrov. Buri so razobesili belo zastavo, nekateri so pa pometali orožje od sebe, zopet drugi so vsled velike utrujenosti popadali raz sedla. Tudi Dewet je vztrignil roki kvišku. Večina ujetih se ni brigala za ničesar, bili so popolnoma izmučeni. Dewet je ohranil tudi v ujetništvu svoj moški nastop. Angleški polkovnik Jordaan, ki ga je ujel, ga je sam spravil na trdnjavo.

Nadalje poroča Reuterjev urad:

Ujetega voditelja burskih ustašev, Deweta, so pripeljali v Pretorijo. Kadir je mirno svojo pipo, na njegovem obrazu pa je bila brati velika utrujenost in skrb. Polkovnik Swemmer, ki ga je spremljal, je izjavil, da se je Dewet udal mirno in moško v svojo usodo.

Raznoterosti.

* **Nevarno je obolel** preč. g. Simon Gabero, častni kanonik in dekan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, na pljučnici. Priporoča se v molitev.

* **Duhovniške vesti.** Prestavljena sta čč. gg. kaplana Jožef Lončarič od Sv. Jurja ob Ščavnici h Kapeli in Janez Časl od Sv. Miklavža pri Ormožu v Ormož.

Cerkvene vesti iz Koroške. Za dekanijskega svetovalca dekanata Spodnji Dravograd je bil imenovan in od kn.-šk. kapitularnega konzistorija potrjen vlč. g. Jožef Rozman, župnik v Črnečah.

* **Preiskava zoper č. g. Franca Mursič,** župnika v Framu, je po uradnem obvestilu c. kr. državnega pravdnštva v Mariboru ustavljena.

† **Kardinal Pietro di Angelo.** Dne 5. t. m. je umrl v Rimu kardinal Pietro di Angelo v 86. letu svoje starosti.

* **Sloviti skladatelj umrl.** V Rimu je dne 7. decembra umrl sloviti cerkveni skladatelj P. Hartmann pl. Ander Lan-Hochbrunn iz reda oo. frančeskanov. Sloviti mož je bil star še-le 41 let. Smrt je nastopila vsled otrpnenja srca.

Francoski duhovniki delajo izpite. Na Francoskem se morajo tudi katoliški duhovniki boriti kot navadni vojaki. Nemški cesar je določil, da se z ujetimi francoskimi duhovniki postopa tako kot s častniki. Da se zamore ujete francoske duhovnike ločiti od navadnih ujetnikov-vojakov, so se morali isti v obeh glavnih taboriščih za ujetnike na Nemškem v mestih Kassel in Hannoversch-Münden podvreči bogoslovski izkušnji. Te izpite so vodili katoliški nemški duhovniki. Pomagali so jim posebni tolmači.

Sv. Oče za premirje. „Giornale d' Italia“ piše: Kar se tiče (uradno sicer ne potrjene) vesti, da je Vatikan interveniral za premirje ob božičnih praznikih, je le toliko res, da je le pri vojskujočih se državah dal povprašati, ali bi bilo tako posredovanje ljubo ali ne. Kakor se sedaj izve iz druge strani, je ruska vlada, ko je bila o tem obveščena, odklonila posredovanje.

Cesar moli. Na praznik, dne 8. decembra, ob 8. uri zjutraj je bral dunajski nadškof-kardinal dr. Piffl v cesarski dvorni kapeli v navzočnosti cesarjevi tiho sv. mašo. Dvorna kapela je bila slavnostno okinčana. Sv. maše so se poleg cesarja še udeležili: prestolonaslednica nadvojvodinja Cita, mnogo nadvojvod in nadvojvodinj ter več drugih visokih dostojanstvenikov.

Nadvojvoda Franc Salvator, generalni nadzornik prostovoljne zdravstvene službe v Avstriji, se je dne 8. decembra zvečer podal na nadzorovalno potovanje po alpskih deželah in bo obiskal prihodnje tedne dežele: Solnograško, Tirolsko, Predarlško, Koroško in Štajersko. Z gotovostjo se pričakuje, da bo obiskal nadvojvoda tudi bolnišnico v Mariboru.

V avdenci pri cesarju sta bila generala Rudolf pl. Brudermann (prednik generala Borojeviča v poveljstvu armade na severnem bojišču) in Moric vitez Auffenberg.

Josip vitez Pogačnik, podpredsednik poslanske zbornice, sedaj ordonančni častnik pri poveljstvu 6. armade, je postal stotnik. Njegov sin, poročnik Branko vitez Pogačnik, ki se nahaja na severnem bojišču, je dobil Najvišje priznanje za svoje hrabro zadržanje pred sovražnikom.

Baron Hein, pred kakimi 30 leti okr. glavar v Mariboru, pozneje deželni predsednik na Kranjskem, je na Dunaju umrl. Na Kranjskem je vladal s pomočjo nemških veleposestnikov in slovenskih liberalcev. Ko je prišla Slovenska ljudska stranka na krmilo, se je moral leta 1905 umakniti.

Razpuščeno društvo. Svobodomiselno akademsko društvo „Adrija“ v Pragi je razpuščeno; njegovo imetje je pristojna oblast zasegla.

Vprašanje nagrobnih napisov v Avstriji. Večkrat smo že brali, da so branile nemške občine postaviti na pokopališčih nenemške nagrobne napise. Enaka borba je bila tudi v Istri, kjer so branili Italijani Slovence in Hrvatim napise v njih jeziku. Sedaj pa je borba končana. Županstvo mesta Mosti (Brüx) na Češkem je zopet zapovedalo, da morajo biti vsi napisi na pokopališču v nemškem jeziku. A kljub tej zapovedi pa je postavil neki posestnik češki napis. Občina pa tega ni dovolila, na kar je ministrstvo notranjih zadev sistiralo sklep občine, kot nezakonit. Občina se je nato pritožila na upravno sodišče, ki pa je zavrnilo njeno pritožbo z motivacijjo, da je občina s prepovedjo prekorajčila svoj dolžnost. Ta razsodba je zelo važna tudi za nas Slovence in se naj vsakdo poslužuje svoje pravice.

Ne pojte pesmi sovraštva! Vladni „Fremdenblatt“ piše: Ne pojte pesmi sovraštva! Take pesmi so tuje avstrijskemu duhu. Mi se ne bojujemo iz sovraštva, ampak proti sovraštvu, bojujemo se proti zavisti in verolomnosti, ki sta po svetu užgala plamen, bojujemo se za čast in pravico, za domovino, nramnost in kulturo se hočemo bojevati s čisto vestjo in s čistim srcem. Za to pa si moramo ohraniti v srcu ljubezen, kakor jo nosi naš cesar celo življenje v svojem srcu, kakor jo posvedočuje naša hrabra armada, ki daje lačnemu sovražniku kruha in strelnih zakopih, ljubezen, ki smo jo vsi potrebni, da bi vzlic vsem skrbem in težavam z zaupom in odločnostjo izvrševali vse svoje dolžnosti: Ne zastrupljajte duš z mislijo na sovraštvo in na maščevanje. Mi si hočemo izvojevati mir, za-se in za prihodnji rod, a kakor avstrijski vojak ni bil nikdar grozovit, tako si moramo tudi vsi drugi ohraniti avstrijsko srce in tudi v sovražniku videti človeka. Zato nam pesmi sovraštva ne uga-jajo. Borimo se za mir na svetu. Naj bi nam bil kmalu vrnjen!

Zaprli so poljskega poslanca prof. Iv. Zamorski, pristajaša vsepoljske stranke. Hišna preiskava je baje podala gradivo za njegovo aretacijo. — Iz zapora je izpuščen dubrovniški državni poslanec dr. M. Čingrija.

Požrtvovalnost slovenskega ljudstva na Sp. Štajerskem. Slovenski fantje preljavajo na bojišču kri za dom in cesarja, slovensko ljudstvo pa žrtvuje neizmerno veliko za svoje vojake. Od meseca avgusta se pobira po vseh vaseh, župnijah in občinah za Rudeči križ in za podporo rodbinam. Velike svote so se nabrale od strani župnijskih uradov, občin in glavarstev v te namene. Ko je zapisil odbor v Mariboru slovensko ljudstvo darov za vojake na bojišču, se je to zopet pokazalo izvanredno požrtvovalno. Dasi ravno so šolska vodstva in velika večina občin pošljala toplo perilo na glavarstva, je odbor v Mariboru vendar izkazal lepe uspehe svoje zbirke. Že dne 5. decembra je odposlal v Gradec, od koder se odpelje vse s posebnim vlakom na bojišča, dva velika zaboja cigaret (nad 70.000), 5 velikih zabojev pa tople obleke. Poleg tega se je oddalo v vojaških bolnišnicah v Mariboru mnogo perila, katero ne morejo rabiti vojaki na bojišču, in cigaret, ki so došle še po naši odpošiljavi. C. kr. namestniki pa je v menu odbora izročil deželni odbornik dr. Verstovšek **20.701 K 11 vin.**, kar je prav lepa svota. S požrtvovalnostjo so zbirali poverjeniki denar in darove, z dobro voljo so darovali vsi dobrotniki, ki spremljajo sedaj z vročo željo te darove na bojišče do naših vrlih junakov, da bi ti dobili vsaj s to božičnico dokaz, da jih spremljamo v duhu v vseh hudih bojih in prosimo Boga, da se povrnejo zdravi v svojo slovensko domovino. Hvala vsem darovateljem! Bog jim plačaj stotero!

Na znanje. Odbor za nabiranje darov za vojake naznanja, da je nemogoče objaviti imena vseh posameznih darovalcev, ker bi potem naši listi bili polni samo tega izkaza. V izkazu, ki je objavljen v današnji „Straži“, in se bo v prihodnji petkovi številki nadaljeval, so objavljene skupne svote iz enega kraja.

Amerikanska božična darila. Amerikanski komite, ki je zbiral božična darila za obdarovanje sirot padlih v vojskujočih se deželah, je odposlal ameriško vojno ladjo z darovi za 10 milijonov kron v Genovo. Ladja je priplula že na Angleško ter tam oddala darove. Dospela je tudi v Marseille in dospela dne 8. decembra v Genovo, kjer je oddala darila za Avstro-Ogrsko in Nemčijo v vrednosti kakih 2 milijona kron. — Kot zastopnik avstrijske družbe za vojno oskrb bo prispel tja Edv. Lichtenstein. Darove prepeljejo na Dunaj.

Pisma z bojišča. Č. g. Marko Škofič, c. in kr. vojni kurat pri 47. pešpolku, piše prof. dr. Lukmanu dne 2. decembra med drugim sledeče: „... Res veliko sem doživel in skušil od tistega časa, od kar sem se odpeljal iz drage mi domovine. A kako se v resnici vrši na bojnem polju, tega prav popisati ni mogoče, to mora človek sam videti in skušiti. Predstavljal sem si vojno popolnoma drugače, kakor je v resnici. Ker sem prideljen polku, sem tudi v njegovi najozji bližini, zato tudi večkrat v nevarnosti. Parkrat me je že skoro kolo prijelo, a z božjo pomočjo sem srečno ušel. Sicer se pa človek v vojni jako uvrsti telesno in duševno, zlasti pridobi na odločnosti, trdni volji, delavnosti; brez teh lastnosti se ne da shajati. Sedaj trpimo posebno vsled mraza. Več ob priložnosti, zlasti, če mi podeli ljubi Bog milost srečnega svidenja.“ — Č. g. c. in kr. divizijski župnik Hubert Rant piše dne 27. novembra profesorju dr. Lukmanu poleg drugega: „... Tu imamo že hud mraz, tako, da nam ljudje zmrzujejo. Je pač veliko gorje ta vojska! Pa adijo, no! Najsrčnejši pozdrav! Tvoj Rant.“

Na bojišču je odšel c. kr. vojni kurat Marko Sagaj, kaplan v Laškem trgu, ki je bil dosedaj dodeljen vojno-župnijskemu uradu v Gradcu.

Major Franc Peter od 87. pešpolka, bivši poveljnik avstrijskega skadrskega vojaškega odposlanstva, o katerem smo že v „Straži“ poročali, da je dne 14. septembra zasedel važno višino na Jagodini planini, je bil te dni od cesarja odlikovan z železno krono III. razreda z vojnim okrasom. Major Peter je že poprej dobil za svoje junaške čine vojni okrasek k vojaškemu zaslužnemu križcu. Zaslužni častnik našega spodnještajerskega polka je bil v zadnjih bojih na srbskem bojišču ob reki Ljig ranjen v nogo in se sedaj zdravi v dunajski garnizijski bolnišnici št. 1.

† **Dr. Silan Rudolf.** Kakor posnamemo iz seznama izgub št. 74, je naš koroški rojak, c. kr. sodnik v Mariboru, g. dr. Silan Rudolf, rezervni poročnik pri 67. pešpolku, padel na polju slave za cesarja in domovino. (Pešpolk št. 67. ima svoj dopolnilni okraj v Eperješu na Ogrskem in sestoji večinoma iz ogrskih Slovkov.) V junaške smrti padlem izgubili smo vrlega narodnjaka in navdušenega častilca naših lepih slovenskih planin, osobito Pohorja. Bodi mu tuja zemljica lahka!

Dr. R. Jesenko še zdrav. Nekemu svojemu prijatelju je pisal g. dr. Jesenko, naš rojak iz Smarja pri Jelšah, prej odvetniški koncipient pri g. dr. Brejcu, z bojišča: Že več kakor en mesec sem na bojnem polju in preganjam sovražnike, ki prete domovini. Sem hvala Bogu še zdrav, trpljenje pa, ki je zvezano z vojsko, prenašam potrpežljivo in udan v božjo voljo. Upam, da se še vidimo. Tvoj iz bojnih vrst med gromenjem topov in prasketanjem pušk pozdravlja oče Te dr. Jesenko. — Dopisnica je potovala dva tedna.

V rusko ujetništvo so prišli nadporočnik Pirkner in rezervna poročnika Kmet in Rodošek, vsi od 87. pešpolka v Celju.

Čast takim fantom. V garnizijski bolnišnici v Ljubljani ležita dva Egiptčana, sinova slovenskih mater. Sta uradnika neke banke v Aleksandriji. Nik-

do ju ne bi škalo, tudi nista imela namena priti kdaj v Avstrijo, vendar, ko je klical cesar, sta le šla sem, da stopita pod zastavo domovine. Mrzlo podnebje jima je nakopalo bolezen, bolna sta. Če se kdo čudi, da sta prišla, se začudita, kako bi ne prišla, ker je klical cesar in smatrala to za svojo častno dolžnost. To naj bo zgled onim, ki se umikajo, če le mogoče, vojni dolžnosti; to kaže, kako je zvesta slovenska kri Avstriji. Čudno je tudi, da povdarjata ta dva Egipčana, da sta Slovenca, a znata komaj le par slovenskih besed. Zdaj se učita materinega jezika z veliko vnemo. Na Slovenskem je pa polno Slovencev, ki tajej svoj materin jezik in pa svojo narodnost.

Vreme na bojiščih. Do zadnjih dni je zgodnja zima v celi Avstriji močneje pritisnila. Na južnem bojišču je bil mraz nekoliko večji samo v severni Srbiji. Na Sedmograškem in v Podonavju je bilo vsako jutro 7 do 10 stopinj pod ničlo; tudi v Bosni je bilo skoro enako mraz. Iz Sarajeva so poročali vsaki dan, da imajo tam 6 stopinj pod ničlo. V južni Bosni je mraz nekoliko ponehal in je celo večkrat sijalo sonce. V Galiciji in zapadni Rusiji pa je bilo nekaj dni celo precej gorko s temperaturami okrog 0 stopinj. V Severni Nemčiji in Belgiji je bilo celo včasih gorko, kakih 30 stopinj nad ničlo. Zadnje dni je mraz v Galiciji nekoliko večji.

Padlega častnika oropal. Rezervni korporal 27. pešpolka, gostilničar Mayer z Zgornjega Štajerskega, je na severnem bojišču padlega stotnika Ferlina oropal za 22.000 K in pobegnil. Mayerja so sedaj prijeli v Debrečinu.

Lakota, nasledek vojske. List „Sosnoviška I-skra“ piše: Bliža se grozni nasledek vojske: lakota. V Dombrovi na Rusko-Poljskem vlada strahovita draginja. Ljudje uživajo že celo meso padlih konj. Poljedelstvo, trgovina in industrija je popolnoma uničena. Ker so se vse banke umaknile daleč za vojno črto, vlada veliko pomanjkanje drobnega denarja.

Uvoz divjačine na Dunaj. Državni zakonik in uradna „Wiener Zeitung“ priobčujeta cesarsko naredbo, s katero se za čas vojnega stanja oprošča od užitnine uvoz zajcev, jelenov, gosi, karpov, belic, polenovk v glavno mesto Dunaj. Ministerijalna naredba določuje maksimalne cene za prodajo zajcev in jelenov na Dunaju. Prva naredba stopi v veljavo na dan razglasitve, ministerijalna naredba pa 8 dni po razglasu.

Naslovi za vojake na bojiščih. Vojno ministristvo je odredilo, da more vsak, kdor bi rad poslal komu na bojišče pisma ali druge pošne pošiljate, pa mu ni znana številka dotične vojaške pošte, vprašati pismeno po dopisnici, kateri se mora priložiti dopisnica za odgovor. Vprašanje se naj naslovi na dotični nadomestni bataljon, nadomestno stotnijo, itd., kjer je bil dotični za čas mobilizacije poklican v vojake.

Vojno posojilo. Uradno se poroča z Dunaja od pošne hranilnice, da se bo podpisovanje vojnega posojila pri bankah in drugih vplačilnicah izjemoma vršilo še do 10. decembra t. l. (četrtrek). Zneski, katerih vplačilo še ni izvršeno, kakor tudi podpisi in pa vplačila oseb, ki so v vojni službi in so podpisali posojilo za kake fonde (sklade), mladoletne itd., se morejo od 10. decembra naprej izvršiti samo še pri c. kr. poštnohranilničnem uradu.

Ranjenci na Muti. Dne 8. t. m. so prepeljali s severnega bojišča 24 ranjencev, katere so spravili v tržko ozdravilišče. Zdravniško vodstvo je izročeno zdravniku g. dr. Preglu v Vuzenici, bolniško službo pa opravljata prostovoljno gospodični Greta Erber in Roza Neuner.

Mariborski občinski svet. V cerkveni konkurenčni odbor so bili izvoljeni za mestno župnijo: Kristof Futter, Pavel Heritschgo, Franc Neger, in Valentin Schäffer; za frančiškansko cerkev: dr. O. Orosel, Karl Pessl, Franc Havliček, Valentin Schäffer, Janez Grubitsch; za magdalensko župnijo: Karl Gaischeg, Jožef Hollentner, Franc Roiko, dr. F. Juritsch (), Simon Scheweder. — Učitelj Gaischeg je predlagal novi pokopališni red, v katerem je določeno, da smejo grobni in drugi napisiti biti samo nemški. Tako je narodni fanatizem celo na grobovih intolerant.

Gradec. Štajerski namestnik grof Clary je izrekel zahvalo in priznanje gospodom: vinarškemu nadzorniku Matjašiču, živinorejskemu nadzorniku Jelovškemu, potovalnemu učitelju Goričanu in vino-rejskim inspektorjem Štambergerju, Virantu in Rečniku, ker so se zelo trudili za spravljanje letine in opravljanje potrebnih jesenskih poljskih del na Sp. Štajerskem.

Ptuj. V ruskem ujetništvu se nahaja, kakor poroča narednik Avgust Dolinšek, ptujski davčni uradnik Simon Führer.

Kolera v Celju. V vojaškem sanitetnem zavodu v Celju je obolel nek vojak 87. pešpolka na sumljivih znakih kolere. Radi tega so ga dne 5. decembra oddali v izolirni oddelek splošne celjske bolnišnice. Sumljivega vojaka so dali takoj po c. kr. zdravniškem preiskovalnem uradu v Gradcu preiskati. Preiskava je dognala, da je vojak res obolel na azijski koleri.

Celje. Umrl je tukaj g. Janko Dolinšek, trgovinski sodnik, sin šolskega sluga v Hraštniku g. Franca Dolinšek. P. v m.

Celjske novice. Poroča se nam: Kurata v Celju. V Celju sta dva vojna kurata za vojaške bolnišnice. Č. g. kurat P. Kobal, kapucin, za celjsko bolnišnico, č. g. kurat P. Gnidovec, frančiškan, za

tržaško bolnišnico v Celju. — Studentenheim v Celju je prost vojakov, tako da se dijaki (iz vseh avstrijskih kronovin) lahko mirno in nepretrgano posvečajo svojemu gimnazijskemu študiju. — V poslopju starega okroglega sodišča so sedaj nastanjeni vojaki, sodišče s sodnikom pa se nahaja v stari grofiji.

Zadnja poročila, došla v petek, 11. dec.

Nadvojvoda Friderik imenovan za feldmaršala.

Dunaj, 10. decembra.

Iz vojnega poročevalnega urada brzojavljajo:

Po Najvišjem poročilu je prinesel včeraj predsednik vojaške pisarne Njih Veličanstva, general pehote, baron pl. Bolfras, Njih c. in kr. visokost presvetlemu gospodu nadvojvodu Frideriku lastnoročno pisano pismo cesarjevo, s katerim se vrhovni armadni poveljnik imenuje za feldmaršala.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, dne 10. decembra.

Avstrijski generalni štab uradno poroča:

Na Poljskem je včerajšnji dan na naši bojni črti mirno potekel. Edini ponotni napad Rusov na naše postojanke na južni strani mesta Nowo-Radomsk so naše čete odbile. V Zahodni Galiciji sta oba sovražnika pritegnila v boj močne bojne sile. Dosedaj so Avstrijci v tem ozemlju ujeli čez 10.000 Rusov. Bitka se še danes nadaljuje. Naše borbe v Karpatih so nam pripomogle, da smo velik del ozemlja, ki ga je sovražnik zasedel, dobili zopet nazaj.

Boji v Karpatih.

Budimpešta, dne 10. decembra.

Po poročilih, ki so došla na tukajšnja uradna mesta, se je zopetno rusko napadalno prodiranje v komitat Zemplin ponesrečilo. Avstrijske čete so Ruse, ko so koralali proti jugu, prijele in jih vrgle nazaj. Naši so Ruse zasledovali ter jih potisnili ob gališko mejo. Tudi v komitatu Saros so Avstrijci rusko prodiranje ustavili. Ob meji komitata Bereg so se pojavile v terek poznatne ruske čete, katerim so se našim takoj z uspehom uprli. Že po prvih spopadih so se Rusi umaknili čez mejo. Upad Rusov v komitat Marmaroš je bil pri mestu Törönya odbit.

Na južnem Rusko-Poljskem.

Kakor poroča „Berliner Tagblatt“, se južni del bitke na Rusko-Poljskem za Nemce in Avstrijce razvija ugodno. Ruska fronta, ki je bila poprej že v obliki kolobara napeljana okrog Krakova, je bila po vezniških četah od strani potisnjena nazaj. Nemški zrakoplovi pri vsakem vremenu krožijo nad bojiščem in dobro izvršujejo poizvedovalno službo. Posamezni ruski zrakoplovi pa si ne upajo pluti čez trdnjavsko ozemlje mesta Krakov.

Na severnem Rusko-Poljskem.

Kristijanija, dne 10. decembra.

Preko Londona se poroča: Nemški strategični (vojni) načrt je pri prodiranju proti Rusom sedaj očitno naperjen čez veliko železniško progo, ki vodi iz Čenstohova v Varšavo. Lodz je velike strategične važnosti, a železnica je za dovoz za rusko armado še bolj važna. Nemci prodirajo na treh vsoprednih črtah proti tej železnici: čez Torun na Lowicze, preko Kalisa v Lodz in od šlezjske meje proti Piotrkowu. Nemci so že v Lodzu in so tako samo še 15 angleških milj oddaljeni od te važne prometne črte.

Usoda treh srbskih divizij.

Uradni list „Kambana“ poroča iz Niša: Zveza med timoško, moravsko in šumadijsko srbsko divizijo je ponehala. Poslednja je odrezana od ostale srbske armade, ker avstrijske čete neprestano prodirajo. Timoška divizija se je umaknila v smeri proti bolgarski meji; šumadijska pa je popolnoma osamljena. Bolgarska vlada je postavila ob meji več brzostrelnih topov, strojnih pušk in več bataljonov infanterije, da tako zabrani prehod srbskih čet na bolgarsko ozemlje. Ob enem je bolgarska vlada zapovedala, da se mora vsakega srbskega vojaka, ki stopi na bolgarska tla, razorožiti in prijati.

Trojni sporazum in balkanske države.

Dunaj, dne 10. decembra.

„Reichspost“ je izvedela v diplomatičnih krogih, da je trojni sporazum napravil v Atenah, Sofiji in Bukareštu nove korake, vendar povsod brez uspeha. Grško bi radi pridobili, da bi pomagala Srbiji, pa kljub grožnjam v Atenah ni šlo. Prizadevanja v Bukareštu in Sofiji stremijo v glavnem za tem, da bi se ustanovila nova balkanska zveza, vendar Bolgari niso za to. Med nevtralnimi balkanskimi državami tudi ni nobene edinosti glede kompenzacijskega vprašanja. Stališče Avstrije je, da je Macedonija bolgarsko ozemlje.

Na Donavi potopilo 8 ruskih ladij.

Iz Rustčuka se poroča: Predvčeraj sta plovili po Donavi navzgor dve ruski tovorni ladji, ki sta vlekli vsaka po 3 druge ladje. Ladje so bile naložene strelivom, ki je bilo namenjeno za Srbijo. Ne daleč od mesta v nevtralnem okolišu so trčile ruske ladje na mino in se potopile v kratkem času. Ker je bila reka Donava močno narasla in vsled velikega mraza ni bilo mogoče misliti na rešitev posadke, tem manj, ker so se ladje hitro potopile. Eksplozijo (razstrelbo) so slišali tudi v Rustčuku. Prebivalstvo Rustčuka je bilo zelo razburjeno.

Uradno poročilo o stanju nemških armad.

Berolin, dne 10. decembra.

Iz velikega vojnega stana z dne 10. decembra predpoldne se poroča:

V okolišu Souaina so se omejili včeraj, dne 9. decembra, Francozi na hud artilerijski ogenj.

Napad Francozov na Vauquois-Baureuilles v izhodnem gorovju Argonnen ni imel uspeha, izjalovil se je vsled nemške artilerije. Sovražnik je imel očitno velike izgube.

Trije sovražni zrakoplovi so vrgli včeraj na „odprto“, ne daleč v okolišu vojnega ozemlja ležečo mesto Freiburg na Badenskem 10 bomb, ki pa niso povzročile nobene škode.

Alli bodo Francozi začeli z ofenzivo?

Berolin, 10. decembra.

„Lokalanzeiger“ poroča iz Geneve: Med francoskim vojnim ministrom Millerandom ter francosko-angleškim glavnim vojnim stanom so nastala različna mnenja radi novega napadalnega načrta na celi bojni črti. General Joffre še vedno dvomi, da bi veliki napad na nemške postojanke bil izvedljiv. Minister Millerand pa zastopa ravno nasprotno stališče. Vzroki, ki jih zato navaja francoski „Temps“, temeljijo na napačnih razlogih o novjšem gibanju nemških čet in o načinu, kako dobiva nemška armada stalno pomoč pri izpopolnitvi svoje armade in vojnih potrebščin.

Velika pomorska bitka v južni Ameriki.

Berolin, dne 10. decembra.

Uradna Reuterjeva brzojavka poroča iz Londona: Dne 8. decembra ob 8. uri zjutraj je napadel oddelek angleškega vojnega brodograja, kateremu je poveljeval podadmiral Sturdee, oddelek nemških križark. V bitki, ki se je vnela, so se potopile 3 nemške križarke in sicer: „Scharnhorst“, „Gneisenau“ in „Leipzig“. Križarki „Dresden“ in „Nürnberg“ sta utekli. Bajje jih zasledujejo. Zdi se, da so izgube Nemcev težke. Del posadke potopljenih ladij so rešili. Koliko vojnih ladij je štel angleško brodograje, katero je bajje imelo le neznatne izgube, ne pove angleško poročilo.

Ta bitka se je vršila ob skupini otokov „Falkland“, ki se nahaja v Atlantskem Oceanu ob izhodni obali Južne Amerike.

Po bitki v Čilskem morju so gori imenovane nemške ladje ostale en dan v pristanišču Santiago die Chile in so potem odplule v južni smeri. Anglija, Francija, Japonska in Rusija so zbrale proti tem nemškim ladjam močno brodograje, ki je štelu blizu 40 ladij in je bilo pod poveljstvom podadmirala Sturdee. Izkazalo se je, da so poslali Angleži v čilsko vode celo vrsto svojih najhitrejših in novodobno sestavljenih vojnih ladij, da bi se udeležile lova na nemške ladje. Domneva se, da so bile nemške ladje v kakem pristanišču presenečene v trenutku, ko so nalagale premog. Ko so se sovražne ladje pokazale, je začela križarka „Scharnhorst“, na kateri je razobesil nemški admiral Spee admiralsko zastavo, streljati. Angleški listi ne poročajo, ali se je „Scharnhorst“ tudi potopila ali ne. Z gotovostjo se računa, da sta ladji „Nürnberg“ in „Dresden“ prvi hip sicer ubežali, a radi velike hitrosti angleških ladij in premoči sovražnih ladij se končno nista mogli rešiti.

Darovi za podpiranje vojakov, poslani na nabiralni odbor v Mariboru (Koroška ulica št. 5).

Občina Dragučova, nabral župan J. Valentin, 66 K 58 v; Katica N., Maribor, 1 K; Antonija Makotor, Marija Majer 3 K; Terezija Habit, Maribor, 4 K; Micika Gomzi nabrala v Ormožu 63 K 40 v; Ivan Rojs nabral v Ormožu 42 K; deželni poslanec Meško nabral 11 K 50 v; šolsko vodstvo Tinje nogavice; č. g. župnik Hirt dar Mohorjanov v Slivnici pri Mariboru 110 K, orehovska občina II. pol. 16 K, zbirka v cerkvi 34 K, skupaj 160 K; Marija Rihterič dve skatliji cigaret; Roza in Leni Hammer iz Gradca pletenino in 2 K; gospa Marija Pahernik v Vu-hredu 6 spodnjih hlač, havbe, robce, papirja in 1000 cigaret; ženski pomožni odsek na Ljubnem zavoj toplih rokavic; č. g. župnik Zičkar zbirka (župljani v St. Jerneju, Mohorjani in g. župnik za cigarete) 43 K; gospa Marica Godec nabrala v Lem-bahu 44 K 30 v; Franc Prelog nabral v Mali vasi pri Ptuj 21 K 20 v; Ana Bevc 5 K; poslanec Rožkar nabral (dar okrajne hranilnice 100 K) 120 K; dr. Juro Hrašovec, Celje, 15 K; župnijski urad Marenberg 14 K; Jakob Kosi, župnik pri Sv. Lenartu, nabral 25 K 76 v; And. Zdolšek, župnik pri Sv. Stefanu, nabral 25 K; Janez Vajs, župan, Spodnji Gasteraj, 25 K 80 v; županstvo Gomilsko 25 K; Fr. Kozelj, župnik, Loče, 24 K 72 v; Preglej, župnik, Stranice, nabral 24 K 06 v; Karol Presker, župnik, Kapele, nabral 22 K 80 v; Fr. Vraz, župan, Zerovinci, 20 K; občina Spuhlje 50 K; Jožef Kostonjavec, župnik, Kalobje, 50 K; občina Gočova po Pavlini Čeh 48 K; občina Janeževci (Sv. Urban) 38 K 60 v; županstvo Bučevci 38 K 14 v; Jožef Meško, župnik, Sv. Miklavž, 36 K; občina Sv. Martin (mariborski okraj) 33 K 30 v; posojilnica v Gornji Radgoni 30 K; M. Eferl, župnik, Gornja Sv. Kungota, 27 K; Ivan Zapečnik, župan v Ribnici, 164 K 50 v; Alojzij Sagaj, kaplan, Sv. Lovrene na Dravskem polju, dar župljanov 154 K 04 v; H. Hrašovec, žu-

pnik, Vuhred, 150 K; Fort. Končan, župnik, St. Pavel, 130 K 30 v; Maks Ašič, kaplan, Ponikva, 126 K; Lenard Pačnik, župan, Razbor, 86 K 16 v; Božidar Drole, organist, St. Jurij ob Taboru, nabral 78 K 42 v; Friderik Horvat, župnik, St. Lovrenc nad Mariborom, 70 K 50 v; Jože Potovšek, župnik v Vojniku, nabral 70 K; Alojz Cilensek, župnik, Poljčane, 63 K 40 v; A. Brezovnik, Vojnik pri Celju, 61 K 40 v; župnijski urad Smilklavž nad Laškima, zbirka deklet 60 K; Fr. Salamon, dekan v Rogatu, 90 K; nadžupni urad Sv. Križ tik Slatine 87 K 20 v; župni urad Sv. Vid na Planini 40 K; župnijski urad Prevorje 32 K 64 v; M. Stoklas, župnik, Zabukovje, 15 K; Andrej Glibe, župnik in dekan v Ormožu, 10 K; dr. Tiplič, Sv. Lenart, 10 K; Alojzij Šuta, župnik, Sv. Marjeta pri Ptuj, 10 K; Fr. Lom, župnik, Sv. Peter na Kronske gori, dar Mohorjanov 6 K 60 v; Prešeren, župnik, Koprivnica, dodatek, 2 K; Fr. Bratušek, župnik, Svetinje, dar Mohorjanov 60 K; Marija Šijanec v Mariboru 26 roboev; Ana Muršec, Ločičbreg pri Ptuj, za Fr. Muršec toplo obleko; gdč. Cajnkarijeva dva topla pvoja; Jožef Lončarič, provizor, St. Jurij ob Ščavnici, dar Mohorjanov, 50 K; občina Spodnja Ložnica 6 K 10 v; župnik Krener, dar kebelskih Mohorjanov 13 K; M. Ulčnik, župnik, Dolič, darovi faranov 28 K; občina Janžev vrh pri Selnici 28 K 60 v; župni urad Muta 45 K; občinski urad Janževi vrh-Arlica 6 K; občinski urad Hošnica, nabral župan Onič 67 K; Vogrinec, kaplan, Braslovce, dva velika zaboja zimske obleke in svinjskega mesa; občina Verhole 58 K 73 v; Anton Kolar, župnik, St. Ilj pri Velenju, 44 K; Ivan Rotner, dekan, Skale, 22 K 77 v; Ant. Turnšek, Rečica, 10 K; trška občina Rečica 50 K; Anton Zupanc, Lahovgraben, 2 K; občina Grize 15 K; občinski urad Ljubno 50 K; Ed. Janžek, župnik, Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah, 22 K 60 v; Rudolf Raktelj, župnik, Bizelsko, nabral 68 K; občina Sv. Trije kralji v Slov. goricah 9 K 22 v; občina Godešmerci pri Mali Nedelji 34 K 50 v; občina Ivanjševci 73 K 50 v; občina Boračeva 10 K; Josip Janžekovič, Sv. Lenart v Slov. g. 3 K; Josip Laßbacher, župnik, Bele vode, 62 K 98 v; Josip Poplatnik, župnik na Polensaku, 20 K; Josip Šinko, župnik, Sv. Lovrenc v Slov. goricah, 60 K; občina Stanetinci 35 K 42 vin; Donko Apolonija, Sv. Jurij v Slov. goricah, 1 K; Julija Petrovič, Dunaj, tople telovnike in tobak za cigarete; Antonija Maurič, St. Lovrenc nad Mariborom, tople srajce; M. Ulčnik, župnik v Doliču, smodke, cigarete in toplo perilo; občinski urad Loka, vrečo suhega sadja; g. župnik Kapler 55 K; M. Jezovšek, c. kr. notar, Vransko, 146 K; M. Tomazič, dekan, Kozje, 10 K; F. Pšunder, župnik, Sv. Bolten 70 K in 4 K; Fr. Geč, župan, Samušani, 28 K; Ant. Maurič, St. Lovrenc, 2 K; Dovnik, dekan, Gornji grad, dar Mohorjanov in faranov 25 K; hranilnica in posojilnica Šostanj 45 K 84 v; okrajni odbor Vransko 100 K; občina Sv. Urban pri Ptuj, po županu Klemenčiču 70 K 30 v; Fr. Schreiner, Zalec, zbirka 123 K; V. Holcman, kaplan, Laško, dar faranov 50 K; župnijski urad Ormož za občino Hum nabral 22 K 05 v; občina Cigonca, župan Pernat, 20 K 50 v; okrajni odbor pri Sv. Lenartu v Slov. goricah 20 K; podružnica c. kr. kmetijske družbe Sv. Lenart v Slov. goricah 13 K; občinski urad Spodnja Voličina 20 K; Ella Bezjak, Sv. Tomaž pri Ormožu, 15 K; Krista Škerlec, Sv. Tomaž pri Ormožu, 11 K 20 v; občina Sv. Andraž v Slov. goricah 62 K 40 v; župnijski urad Žiče, nabrano v cerkvi 8 K; župnijski urad v Sp. Poljskavi 40 K; posojilnica v Spodnji Poljskavi 25 K; Podpečan, kaplan, Konjice, 2 K 90 v; Josip Tušak, Sv. Anton v Slov. gor., 79 K 26 v; Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptuj 10 K; občina Hardek, župan Hanželič, 36 K; občina Pušenci, župan g. Vaupotič, 36 K 20 v; župni urad Štrkljavž pri Slovenjgradu 14 K 50 v; Ivan Jurko, župnik, Pameče, 8 K 40 v; Fr. Medvešek, župnik, Tinje, 45 K 80 v; županstvo Petrovče 85 K 60 v; Fr. Zemljčič, nadučitelj, Luče, 30 K; Čemažar, župnik, Teharje, 50 K; dr. Kronvogel, Sv. Lenart v Slov. goricah, 10 K; Tom. Höbl, Sv. Primož nad Muto, 11 K; občina Šratovci, župan Kosar, 6 K; Cerjak, k. svetnik, Rajhenburg, nabral 42 K; župni urad Rajhenburg 10 K; občina Logarovci 53 K 04 v; Jože Musi, župnik, Vitanje, nabral 100 K; občina Kot, župan Guznik, 44 K 30 v; Ivan Lah, župnik, Sv. Peter pod Sv. gorami, 50 K 30 v; Martin Turk, župan, Ternovec, 8 K 20 v; občina Vintarovci 100 K; občina Fram 246 K; Franc Kodrič, župan Brezje, 3 K 84 v; občina Sv. Marjeta pri Mošakincih 48 K 89 v; Miha Lendovšek, k. svetnik, Makole, 42 K; župni urad Spitalič 51 K 70 v; g. Zemljčič, učitelj v Brezji, nabral v Zerkovčih 21 K 20 v; J. Selih, Sv. Kunigunda, 20 K; Fr. Golež, nadučitelj, Sv. Kunigunda, 4 K 20 v; hranilnica in posojilnica Podsreda 12 K; občinski urad Loka pri Zidanem mostu 3 K; dr. Fr. Jankovič, Kozje, 20 K; Ivan Lorbec, župnik, Olimje, 5 K; Davorin Rožkar, župnik, Sv. Florijan ob Boču, 92 K; Franc Amon, župan, Olimje, 14 K 50 v; občina Bezovica 10 K; Ivan Bohanec, dekan, Smarje, 189 K 20 v; Franc Trop, župnik, Rimske toplice, 13 K 80 v; pomožni odesk, Središče, zaboje zimske obleke; Šostarič, Ljutomer, dve vreči sliv; občinski urad Sv. Katarina, župan Breznik, 16 K; županstvo Podčetrtek 23 K 50 v; občinski urad, Horvat, 27 K; župnijski urad Sv. Vid pri Grobelnem 30 K; občinski urad Vosek 90 K 20 v; Šebat, župnik, Gornja Poljskava, 2 K; Rudolf Raktelj, župnik, Bizelsko, 5 K; občinski urad Globoko 38 K 50 v; Fric Repolusk, župnik, St. Vid, 15 K; župnijski urad Spodnja Poljskava 19 K; Josip Sigl, župnik, Trbonje, 13 K 48 v; neimenovana služkinja v Mariboru 1 K; Marija Peitler v St. Lovrencu nad Mariborom 200 cigaret; Anton Lekše, Mozirje, 250 cigaret; Jakob Podlunšek, Ločica pri Polze li, 300 cigaret; Francka Beloglavce, Ločica pri Polze li, 100 cigaret; dr. J. Klasinc, Gradec, 8 zavojčkov cigaret; župni urad Sv. Marka pri Ptuj toplo perilo in 600 cigaret; župni urad Muta toplo perilo; Jožef Šinko, župnik, Sv. Lovrenc v Slov. gor., zaboje knjig, tobaka, pipe, cigaret in užigalic; gospa Košenina, Maribor, zapestnice in rokavice; gospa Terstenjak, Maribor, toplo perilo; gospa dr. Mulej, Maribor, toplo perilo; gospa dr. Pivko, Maribor, toplo obleko; gospa Štepic, Maribor, tople srajce; gospa dr. Sernčeva, Maribor, toplo perilo; gospod Winkler, Maribor, nogavice in robce; gospa Kveder, Maribor, rokavice; gospa Berta Berdajs, Maribor, različno perilo; gospod Šostarič, Maribor, nogavice; gdč. Silvester, Maribor, toplo perilo; Val. Mikuš, župnik, St. Jurij ob južni železnici, 40 K; zbirka cigaret v Mariboru 2900; zbirka v Mariboru pod vodstvom gospe profesor Matek in sodnega svetnika Rotner 891 K 40 v; č. g. Janko Ilc, kaplan v Rušah, nabral 225 K 80 v; Rušani odpisali 2000 cigaret; mariborski č. g. bogoslovci nabrali 72 K 10 v, užigalice in 850 cigaret; č. g. župnik Dekort, Ljubno, nabral 155 K 50 v; č. g. župnik Podvinski, Remšnik, druga pošiljatev 7 K 60 v; Alojz Koren, Ritoznj, nabral 9 K 17 vin; hranilnica in posojilnica Smartno na Pohorju 10 K; Janez Bezjak, župan v Jirsovcih, 50 K 90 v; Miha Horvat, Derstela, nabral 23 K; Skuherski L., župnik, Sv. Marko, nabral 71 K 31 v; Peter Jurak, c. in kr. vojaški kurat v Gradcu, nabral Ted tovariši 56 K; profesor dr. Murko, Gradec, 19 K; Rat P., župnik, St. Ilj pri Mislinji, nabral 28 K 70 v; Fr. Pečnik, župnik v Podgorju, 13 K 41 v; Ivan Jurko, župnik Pameče, nabral 57 K 40 v; Anton Turnšek mlajši, trg Rečica, 30 K; krajni šolski svet Rečica 20 K; Kumer J., župnik, Prihova, 47 K 54 v; Jernej Podpečan, kaplan, Konjice, 184 K 17 v; J. Škerbinšek, župan, Verhole, 15 K 20 v; občina Veržej 20 K; občina Ključarovi 46 K; Josip Weixl, župnik, Sv. Križ pri Ljutomeru, 28 K; Žolnir, učitelj v pokojni, 4 K; občinski urad Boreci 22 K; občina Zabljek 41 K; občina Žiče 17 K 80 v; Anton Kociper, župnik, Sv. Kungota, nabral 37 K 70 v; občina Bočna, župan Zagožen, 40 K; občina Ratzte 9 K 30 v; dr. Ljudevit Štiker, odvetnik, Brežice, nabral 175 K 20 v; občina Kraljevci 23 K; A. Fanel, organist v Vurbergu, 10 K 50 v; A. Lajnsič, župnik, Sv. Martin, nabral 20 K; J. Vogrin, župnik, Sv. Barbara v Halozah, 60 K 52 v; Fr. Žužak, nadinženir v Gradcu, nabral 36 K; Fr. Cizej, župnik, Smartin pri Velenju, 32 K 72 v; županstvo trg Kozje 102 K; Jakob Ravter, župnik, Pilštanj, 35 K;

občina Gorjane 53 K 90 v; Franc Gartner, župnik, Planina, nabral 19 K 52 v; občina Litmerk 40 K; Norbert Povoden, gvardijan, Ptuj, 200 K; občina Marija Reka 26 K 18 v; občina Križovci, poslal nadučitelj Herzog 50 K; Kolarič Franc, Grabe pri Središču, 2 K; Josip Dušič, kaplan, Fram, 65 K 50 v; občina Loka pri Framu 44 K 90 v; občina Bišečki vrh 78 K; župni urad v Majšbergu, dar Mohorjanov in faranov 46 K 68 v; Martin Frešer, Kalše, 21 K 12 v; Pavel Šift, Sentovec, 15 K; Blaž Pernat, Ritoznj, 18 K 80 v; Otilija Feigel (Novak Peter), učiteljica v Slov. Bistrici, nabrala 224 K; Krajno Franjo, c. kr. davčni upravitelj, Gornji grad, 113 K 50 v; Medved Martin, župnik, Laporje, užigalice in 1000 cigaret; Bohak J., dekan, Slov. Bistrica, 1000 cigaret; Alt, Slana, kaplana, Slov. Bistrica, 1000 cigaret; Tomaž Augustin, mežnar, St. Peter pri Radgoni, nabral 1 K in 1400 cigaret; Bračič J., župnik za občinski urad v Bistrici 7 K; Fr. Lenart, nadžupnik v Smartnem pri Slovenjgradu, 36 K; Al. Čizek, mestni župnik, 42 K; Davorin Agrež, župnik, Marija Reka, nabral 50 K; o. Bernardin Salamun, Sv. Trojica v Halozah, dar Mohorjanov, 10 K; Vaupotič, župnik in kaplan Potrč 8 K; Ivan Grobelšek, župnik, Gomilsko, dar Mohorjanov in župljanov 80 K; občina konjiške okolice 78 K; občina Zamarkova-Lormanje 10 K; občina Velika Pirešica 48 K 50 v; (Konec sledi.)

Ranjeni in padli.

Pešpolk št. 47:

Kodolitsch Albert, kadet, bolan; Ackerk Alojzij, pešec, r; Agrež Alojzij, pešec, r; Androjna Alojzij, pešec, r; Bernhardt Franc, pešec, r; Greistorfer Jožef, pešec, r; Lenz Franc, pešec, bolan; Radl Rihard, trobentač, r; Reinert Franc, pešec, r; Jožef Skarja, pešec, r; Steiner Jakob, pešec, r; Strohmeier Jožef, pešec, bolan; Tomazič Albin, korporal, r; Aldrian Franc, četovodja, bolan; Friedinger Jožef, pešec, bolan; Harzi Anton, pešec, bolan; Križeny Blaž, pešec, r; Obenaus Jožef, frajtar, bolan; Ohner Karol, pešec, r; Pek Albin, pešec, bolan; Turkan Feodor, pešec, bolan; Wolner Avgust, pešec, r; Weber Anton, pešec, r; Danel Armand, nadporočnik, r; Marko Ivan, stotnik, r; Novak Anton, poročnik, r; Philipp Oskar, praporščak, r; Schmerkowsky Ivan, poročnik, r; Zwicknagel Karol, rezervni poročnik, bolan; Gartlgruber Kajetan, rezervni poročnik, r; J. Fülsterl, pešec, bolan; Hnedl Janez, pešec, bolan; Konrad Ljudovik, pešec, r; Mušič Janez, pešec, r; Pahernik Franc, pešec, r; Ploder Pavel, pešec, r; Reissner Karol, frajtar, bolan; Trops Andrej, pešec, r; Diritih Florijan, pešec, bolan; Fuchs Jožef, pešec, r; Hinterleitner Alojzij, četovodja, r; Kölbl Karol, pešec, r; Mühlhausen Albert, pešec, r; Pongrac Ignacij, pešec, r; Gägerl Jožef, pešec, bolan; Gregorič Ambrož, pešec, r; Kselman Jožef, pešec, bolan; Vernik Anton, pešec, r; Gletič Janez, pešec, bolan; Krondorfer Janez, pešec, r; Fasching Anton, frajtar, bolan; Harič Alojzij, pešec, bolan; Kager Jožef, pešec, bolan; Lenz Franc, pešec, bolan; Paulič Anton, pešec, bolan; F. Schlögel, pešec, r; Wurzinger Jožef, pešec, bolan; Achatz Jož., pešec, r; Berglez Janez, pešec, r; Draksler Jožef, korporal, r; Cilz Franc, pešec, r; Felinc Janez, pešec, r; Fritz Jožef, pešec, r; Fuchs Jožef, korporal, r; Fuchs Jožef I, r; Hagendorfer Avgust, frajtar, r; Halbwedel Ivan, pešec, r.

Pešpolk št. 87:

Florjanc Anton, pešec, r; Gajšek Jožef, pešec, r; Globočnik Anton, korporal, r; Globocnik Anton, pešec, r; Horvat Jakob, frajtar, r; Janžel Janez, pešec, r; Jazbec Janez, frajtar, r; Kroll Anton, pešec, r; Leskošek Janez, pešec, r; Penschek Feliks, četovodja, bolan; Pertoč Avgust, enoletni prostovoljec, r; Piberčnik Vinko, pešec, r; Podgoršek Martin, pešec, r; Razboršek Jurij, pešec, r; Sadek Albin, pešec, r; Sever Jakob, frajtar, r; Spindler Alojzij, četovodja, r; Spreitzer Henrik Anton, korporal, r; Sterman Peter, pešec, r; Tkalič Janez, korporal, r; Trupej Jakob, frajtar, r; Florjan Anton, pešec, bošec, bolan; Florjančič Rudolf, korporal, r; Janežič Anton, frajtar, bolan; Kosem Ernest, pešec, r; Murkovič Franc, frajtar, bolan; Požar Jožef, pešec, r; Senčar Karol, frajtar, r; Vivoda Jožef, pešec, r; Matjašič Franc, pešec, mrtev; Drevenšek Franc, pešec, r; Kamenik Franc, pešec, r; Kozar Mihael, pešec, r; Kšela Franc, pešec, r; Ovčak Franc, pešec, bolan; Planirak Alojzij, pešec, r; Povsner Franc, pešec, r; Vaupotič Stefan, pešec, bolan; Bolin Franc, pešec, r; Bejta Karol, pešec, r; Cepel Franc, narednik, r; Jurkič Viktor, pešec, bolan; Kostanjšek pešec, r; Krajšek Andrej, korporal, r; Mezek Franc, pešec, r; Pavalec Ferdo, pešec, r; Petek Alojzij, pešec, r; Rlavec Alojz, pešec, bolan; Rižner Franc, pešec, r; Rogina Martin, pešec, r; Samperl Franc, pešec, r; Štekljak Anton, pešec, bolan; Tement Franc, pešec, r; Tišlerič Alojz, pešec, r; Vengust Anton, korporal, r; Witschar Janez, frajtar, r; Zvar Anton, pešec, r; Dernač Anton, pešec, mrtev; Ernst Karol, pešec, r; Gaznik Anton, pešec, bolan; Korošek Karol, četovodja, r; Kosi Anton, pešec, r; Ledinek Franc, pešec, r; Privašnik Franc, frajtar, r; Samobor Franc, pešec, r; Zadravec Lovro, pešec, r; Zajšek Jakob, pešec, r; Zdolšek Franc, pešec, r; Hoffmann Alojzij, stotnik, bolan; Garšek Janez, pešec, r; Kranje Tomaz, pešec, r; Cucej Pavel, pešec, r; Kuhar Jožef, korporal, r; Lipuš Jožef, pešec, r; Padlovič Karol, pešec, bolan; Stramin Anton, pešec, r; Tomazin Erwin, korporal, r; Cuci Friderik, pešec, r; Blatnik Jakob, pešec, r; Gologranc Gaspar, pešec, r; Hudovernik Albin, pešec, r; Klemenčič Jernej, pešec, bolan; Krumpah Janez, pešec, r; Binder Jernej, pešec, r; Farbes Alojzij, pešec, r.

Domobranski pešpolk št. 26:

Kaspar Viktor, poročnik, bolan; Kovačič Ivan, pešec, r; Lah Franc, frajtar, r; Matesa Ivan, četovodja, r; Milasincič Izidor, pešec, r; Pliberšek Anton, frajtar, r; Braunsteidl Adolf, živnozdravnik bolan; Anesini Viktor, poročnik, r; Makaj Ladislav, nadporočnik, bolan; Schmid L., poročnik, bolan; Feichtinger Ernest, poročnik, bolan; Šojc Franc, pešec, r; Khöler Alfred, četovodja, r; Orlič Stefan, pešec, r; Polutnik Jožef, pešec, r; Butyakay Aristid, nadporočnik, mrtev; Posselt Rudolf, praporščak, r; Fabina Pavar, četovodja, r; dr. Ernest Fischer, kadet, bolan; Krguljac Stefan, pešec, r.

Opomba: Uredništvo ne prevzame nobene odgovornosti za resničnost izkazov o padlih in ranjenih. Mi smo te podatke posneli po različnih virih, ki pa mnogokrat niso popolnoma zanesljivi. Posebno glede imen se pride v teh izkazih mnogokrat na sled velikim pogreškom. — Da zamoremo naše izkaze o padlih, ranjenih in ujetih izpopolniti, prosimo, da se nam poroča, če ima kdo kake zasebne podatke. — Kdor želi imeti natančna obvestila o padlih in ranjenih, naj si naroči uradne izkaze v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Veletrgovina s špecerijskim blagom in dež. pridelki.

Ivan Ravnikar: Celje
Gračka ulica št. 21.
Priporočam vedno svežo in žgano kavo, kakor tudi fino čokolado in kakao.
Zaloga rudninskih voda, vrvarskega blaga in vsakovrstnih suhih in oljnatih barv.
Solidna in točna postrežba.

! KAVA !

50% cenejša:
Amerikanska štedilna kava, velearomatična, izdatna in štedilna. 5 kg poskusna vreča 10 K franco po povzetju. Pol kilograma veleprima najfinejši čaj 2 K oddaja A. Sapira, eksport kave in čaja Galanta 496. 981

Kupiti želim

100—500 kub. m hojkovega in smrekovega lesa v deblah, pripravne za žaganje. Ponudbe na Richard Tolazzi v Ormožu ob Dravi. Štajersko. 887

Slovinci pozor!

Dvonadstropna hiša
v majhnim vrtičem v sredi mesta in blizu frančiškanske cerkve s 7 stanovanji, se pod ugodnimi pogoji proda. Več pove upravništvo pod št. 432.

Trgovski učenec

iz dobre hiše, z dobrimi šolskimi izpričevali se sprejme v trgovino A. Pinter v Slov. Bistrici. Učenec mora obiskovati tukajšno trgovsko šolo. 940

Končna zmaga je skoro zagotovljena!

Božično dete se bliža in vse obeta-joče Novo leto je skoraj že pri nas...

Predragi rojaki!
Razlega se na vseh straneh bojni grom — pa da živo snopje — toda nas navdaja ljubka nada ter nas prešinja tudi prepričanje, da zavladajo v kratkem za našo prelubo domovino naj srečnejši časi.
Zbirajo se že s posebnim veseljem in z veliko požrtvovalnostjo krasna božična darilca za naše junške vojake.

Izvanredno mnogo smo že nabrali! V moji trgovini se je pokupilo mnogo tozadevnih rečij, ker imam veliko zalogo. Skrajni čas je za odpošiljate. Požurite se z nakupovanjem, da ne bode zakasnitve, osobito ker dajam velike ugodnosti. Pri teh pošiljatih grem vsakemu odjemalcu v vseh rečeh prav rad na roko. Znižal sem cene pa tudi za druge reči, — kajti nastavki cen za odeje, koce, barhent, jopiče, volnene srajce, gate, nogavice, rokavice, različne ženske robce, za moške obleke, kakor za zimske reči sploh, so izvanredno nizki.

Zaloga trpežnih pelerin v raznih velikostih za moške, ženske in otroke je velika. Šivalni stroji se prve vrste; obutev za otroke je najboljša kakovosti.

Cena za špecerijsko blago je najnižja.

Priporoča se z veseloštopovanjem
Mihael Cimerman,
trgovec in posestnik v Ljutomeru.

OBLEKE

za ženske, moške in otroke kakor tudi krila, vrhne jope, bluže, zimske moške suknje in raglane, se dobijo v velikanski izbiri in po najnižjih cenah v veletrgovini

R. STERMECKI
V CELJU št. 301

• Pišite po cenik. •

Priporoča se Vam za nakup

Precizijske ure!
Lastna tovarnina!

ZENITH
GRAND PRIX PARIS 1900.

Rafael Salmič Celje Nar. dom
to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovinci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastonj in poštnine prosto.
Svetovna tvrdka. Na tisoče zahval.

Denarni zavod spodnještaj. trgovstva in obrtništva — Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

sprejema vloge na knji-
žice od vsakega in jih
obrestuje po

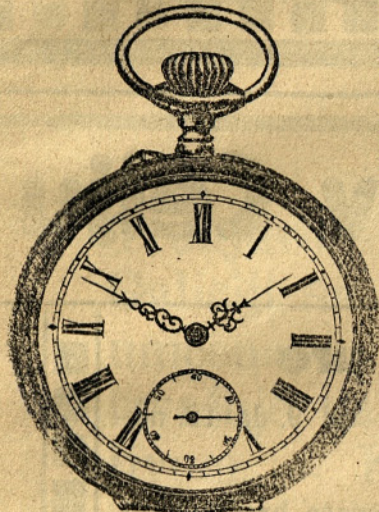
4 1 | 0 |
2 0

otvarja tekoče račune, eskomptuje menice
in knjižne terjatve, prevzema zaveze, oskr-
buje inkaso in obavlja sploh vse ji zaupane
denarne posle po najkulantnejših pogojih.

Ure! Ure!

V veliki izbiri in po nizkih cenah.

Srebrne ure za fante od 7 K
Srebrne ure damske od 8 K
Srebrne verižice od K 2 40
Sreb. verižice damske K 3 60
Zlate damske ure od 26 K

Za vsako uro se jamčil!

Precizijske ure, Schafhausen,
Zenith, Omega, Eterne.

Očala: Za kratkovidne nova,
zboljšana stekla.

Franjo Bureš Maribor

urar, zlatomer in očalar,
Tegetthofova cesta 39. Prvi urar od glav. kolodvora.

POZOR! Radi opustitve najstarejše narodne manufakturne trgovine
Karola VANIČA :: Celje :: Narodni dom
Ustanovljeno 1880. prodaja se vse pod lastno ceno. Ustanovljeno 1800

**Trgovina s špecerijo in
z deželnimi pridelki :**

**Celje, Narodni dom.
Franc Kolenc**

Kupim suhe gobe, vinski kamen in
vse deželne pridelke po najvišjih
dnevnik cenah. Vedno sveže špeci-
rijsko blago po najnižjih cenah v
trgovini s špecerijo in deželnimi pri-
delki na debelo in drobno.

Franc Cvilak,
Belilnica voska
obrt medu in
voščenin.
Sl. Bistrica
priporoča vsem č. gg. duhovn. kom in slav. občinstvu
svojo veliko zalogo voščenih sveč, voščenih svitkov,
stearinovitih sveč v vsaki vel. kosti po najnižji ceni.

Naznanilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da
sem mi ponujeno mesto vojaškega zdravnika na
bojnem polju začasno še preložil ter zopet ordini-
ram redno vsaki dan v svoji hiši, trg Sv. Jurij ob
juž. žel.

Dr. Josip Ipavic,
okrožni zdravnik.

Obleke

iz modernega in najboljšega blaga
v vsaki velikosti izdeluje točno in
solidno po najnižjih cenah

Jakob Veziak
krojaški mojster
v Mariboru

Grajski trg, v gradu

Imam tudi bogato zalogo izgotovljenih oblek.

A. Wesjak, Maribor
„Pri železnici“

Glavni trg, vogal Stolne ulice

Priporoča svojo ogromno zalogo perilnega, ma-
nufakturnega in raznovrstnega konfekcijskega
blaga po jako znižanih cenah.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled
priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani
pristna bela mašna in namizna vina po zmernih
cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nad-
zoruje vipavski dekan V zalogi je tudi pristni tro-
pinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za raz-
prodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

**Klobučar
LJUD. HLUSTIG
Maribor**

se nahaja sedaj na **Glavnem trgu** štev. 9
(blizu Cirilove tiskarne). Hlustig ima sedaj v zalogi
vse novosti **Velour-klobukov**, trdih klobu-
kov in klobukov iz lodna. Zaloga **popolnoma
nova**. Priporoča se, da bi se ga pri nakupu za
Božič upoštevalo.

Z velespoštovanjsm
se priporoča za obilen obisk
Ljudovik Hlustig.

ŽGANJARSKE KOTLE

v vseh velikostih in raznih izpeljavah,
bogato zalogo **peči in štedilni-
kov** po najnižjih cenah priporoča
veletrgovina v železnino

„MERKUR“ PETER MAJDIČ, CELJE

**Znano je,
da se kupi**

pri staroznani domači zanesljivi trgovini ne samo po ceni
ampak tudi praj dobro:

- Sukneno blago (štofi za moške in dečke.)
 - Nevomodno volno za ženske in dekleta.
 - Najnovije perilno blago za obleke in bluze.
 - Platno belo in pisano za srajce in spodnje hlače.
 - Blago za postelje in rjuhe, brez šiva in matrace.
 - Srajce izgotovljene vseh velikosti za moške in ženske.
 - Predgasnikov velika izbira, za prati in iz črnega atlasa.
 - Zmraji novosti robov iz svile in za prati, kakor vseh vrst
- blaga za domačo uporabo, s čimer si pri veliki izbiri in pri nizkih
cenah tudi doma svoj nakup lahko dosežete po zelo ugodnih pre-
dnostih, zato prej pošljem na zahtevanje

ZASTONJ

vsakomur svojo bogato zbirko vzorcev na raspolago.

K. Worsche Maribor
Gosposka ul. D. (Herreng. D.)

POZOR!

Ker je sedaj mnogo obitelji, katere pogrešajo
moške, kateri so bili poklicani pod orožje,
podpora pa zadostuje komaj za hrano, bo
mnogim zelo težko kučiti otrokom najpo-
trebnejšega perila in obleko za šolo. Da se
omili v teh revnih časih splošno bedo, se
je odločil trgovec

J. N. Šoštarich .: Maribor,

Gosposka ulica 5, da bo za časa
vojne prodajal vse blago veliko ceneje, kakor
popreje. Kdor torej želi kupiti za majhen
denar dobro blago, naj se nemudoma oglasi
pri omenjenemu trgovcu. Vzorca in ceniki
se pošljejo zastonj.

Pohišstvo razpeščila na vse strani
trgovina s pohištvom
KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.

Največja in najcenejša razpeščilnica za pohišstvo iz
posteljno blago.

Navadno pohišstvo od K 100. Pohišstvo iz trdega lesa od
K 200. Popolna oprava za neveste od K 120—5000 K.
Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice,
jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega,
bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in
iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah.
Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek
za pohišstvo iz železa, medenine in tapiceranega pohišstva.
Sloboden nakup. Slobodno na ogled.
Ilustrovani ceniki brezplačno!

Kupujem

seno, slamo, fozol, čepilje in sploh vse poljske
pridelke po najvišjih cenah
Ant. Birkmaier
Maribor, Meljska cesta 29 (Mellingstr.)

Ure

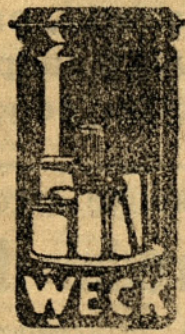
Točna postrežba
GES. GESTEMP
TRAURINGE
Velika zaloga ur, dragoceno-
nosti, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.
Tudi na obroke! Ilustrov. osamlj
zastonj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remoot.-ura K 3 60
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 24—
Kuhinjska ura K 10—
Budilka, niklasta K 8—
Poročni prestani K 2—
Srebrne verižice K 2—
Večletna jamstva,

**Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach**

urar in očalar
Maribor, **Gosposka ulica 26**
Kupujem zlatino in srebro.

Deklica

stara 15 let, poštna ter večča
nemščine, želi vstopiti kot učenka
v kako trgovino. Naslov v uprav.

Weckove steklenice in aparati za vkuhanje

sadja, zelenja in mesa so priznane kot najboljše, kar spričujejo mnogobrojna najvišja odlikovanja. Ne kupujte različnih manjvrednih izdelkov!

Weckove steklenice ima v zalogi

Franc Strupi Celje

veletrgovina s steklom, porcelanom, svečilkami, šipami itd.

Najugodnejši vir za nakup šolskih predmetov za trgovce in šole

kakor raznovrstni pisemski, konceptni in strojepisemski papir, svinčnike, peresa, peresnike, kamenčke, tablice, radirke, črnilo, šolske torbice, barve, barvane svinčnike, kreda, gobice itd. se dobivajo najcenejše v velikanski izbiri pri tvrdki

Goricar & Leskovšek Celje

Lastna zaloga šolskih zvezkov, risank in risalnih skladov in šolskih tiskov in ilustrirani cenik bre placno na razpolago.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neom. zavezo

Obrestuje hranilne vloge po

4 $\frac{1}{2}$ %

od dneva vloga do dneva vzdiga.

Rentni davek plača posojilnica sama.

Daje posojilo

na vknjižbo, na osebni kredit in na zastavo vrednostnih listin pod zelo ugodnimi pogoji. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

za stranke vsak delavnik od 9. do 12. ure dopoldne.

- Posojilnica daje tudi domače hranilnike. -

v lastni hiši (Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta 9, I. nadstr.

Spodnještaj. ljudska posojilnica v Mariboru

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 $\frac{1}{2}$ %, proti trimesčni odpovedi po 4 $\frac{1}{2}$ %. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajajo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo sploh po 5 $\frac{1}{2}$ %, na vknjižbo in poročilo po 5 $\frac{1}{2}$ % in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih navodih prevzame posojilnica v svoje last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izjemni prazniki. V uradnih urah se sprejemajo in izplačuje denar.

Pojasnila se dajajo in prošnje prejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica št. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena s najboljšimi stroji, s lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čednimi obročki, sprejema vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke s črnim, rdečim ali modrim tiskom, uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potrdila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, cenike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice, zadruge in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in druge.

Za krčmarje in prireditelje veselja: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd., plesne rode, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice, parte in žalostinke v najlepši opravi. — Diplome za častne ude družtev in častne občane v različnih okraških in s moderami okvirji po jako niskih cenah.

Vsa naročila se izvršijo ceno in točno.

Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptujju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Uradne ure

so: vsako sredo, vsak petek in vsak sejski dan od 8. do 12. ure in vsako nedeljo od 8. do pol 10. ure dopoldne. Vplačuje in izplačuje se redno samo ob uradnih dnevih. Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure dop.

Uradni prostori

se nahajajo v minoritskem samostanu v Ptujju.

Hranilne vloge

obrestuje po 5%, od 1. in 16. v mesecu po vložitvi in do 15. in zadnjega pred dvigom. Nevzdignjene obresti se koncem junija in decembra vsakega leta pripisujejo glavnici ter kakor ta-le obrestujejo. Sprejemajo se hranilne knjižice drugih zavodov kot vloge, ne da bi se pri tem obrestovanje kaj prekinilo in ne da bi stranka imela pri tem kakih potov ali sitnob.

Na razpolago so strankam brezplačno poštno-hranilne položnice št. 118.060 in domači nabiralniki.

Posojila

se dajejo na vknjižbo po 5 $\frac{1}{2}$ do 6%, na vknjižbo in poročilo po 6%, na menice po 6 $\frac{1}{2}$ %, na zastavo vrednostnih listin in tekoči račun pod ugodnimi pogoji.

Prevzamejo se dolgovi pri drugih zavodih in zasebnikih prejšnje na sodnijo za vknjižbo in izbris vknjižbe dela posojilnica brezplačno stranka plača samo koleke.